

SVEUČILIŠTE U SPLITU
KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET

STRATEŠKI PROGRAM ZNANSTVENIH ISTRAŽIVANJA
OD 2015. DO 2020. GODINE

Split, 2015.

Sadržaj

1. Polazišta Strateškog programa znanstvenih istraživanja	4
1.1. Identitet	4
1.2. Misija	5
1.3. Vizija	6
1.4. Načela i smjernice Strateškog programa znanstvenih istraživanja	7
2. Analiza znanstvenog potencijala i položaja Fakulteta u znanstvenom okruženju	9
2.1. Baza znanstvenika i istraživača	9
2.1.1. Znanstvena djelatnost nastavnika Fakulteta	10
2.2. Popularizacija znanosti.....	17
2.2.1. Znanstveni časopisi i izdavačka djelatnost.....	17
2.2.2. Znanstveni skupovi.....	17
2.3. Istraživači, projekti, objavljeni znanstveni radovi	20
2.3.1. Broj zaposlenika Fakulteta u znanstveno-nastavnim, nastavnim i suradničkim zvanjima od 2010. do 2015.	20
2.3.2. Znanstveni projekti od 2010. do 2015. godine koje je financiralo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta (MZOS)	20
2.3.3. Znanstveni projekti u pripremi	21
2.3.4. Obranjeni licencijski i doktorski radovi do 2015. godine	21
2.3.5. Statistika objavljenih radova od 2010. do 2015. godine.....	22
2.4. SWOT analiza	22
3. Strateški ciljevi znanstvenog istraživanja	24
4. Očekivani ishodi <i>Strateškog programa znanstvenih istraživanja</i> i pokazatelji uspješnosti provedbe Programa.....	25
5. Strateška težišta znanstvenoistraživačkoga rada s glavnim temama, ciljevima i očekivanim doprinosom znanstvenih istraživanja te nacrti planiranih znanstvenih projekata.	37
5.1. Strateško područje Katedre Filozofije.....	37
5.2. Strateško područje Katedre Svetog pisma Starog zavjeta	39
5.3. Strateško područje Katedre Svetog pisma Novog zavjeta	40
5.3.1. Planirani znanstveni projekt Katedri Starog i Novog zavjeta	42
5.4. Strateško područje Katedre temeljnoga bogoslovlja.....	43
5.5. Strateško područje Katedre Povijesti kršćanske literature i kršćanskoga nauka.....	46
5.6. Strateško područje Katedre Dogmatike.....	47

5.6.1 Planirani znanstveni projekt Katedre Dogmatike i Katedre Pastoralne teologije.....	49
5.7. Strateško područje Katedre Moralne teologije	51
5.8. Strateško područje Katedre Pastoralne teologije	54
5.9. Strateško područje Katedre Liturgike	56
5.9.1 Planirani znanstveni projekt Katedre Liturgike	57
5.10. Strateško područje Katedre crkvene povijesti	59
5.11. Strateško područje Katedre Kanonskoga prava	60
5.12. Strateško područje Katedre Religiozne pedagogije i katehetike	63

1. Polazišta Strateškog programa znanstvenih istraživanja

1.1. Identitet

Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Splitu nastao je udruživanjem *Teologije u Splitu* i *Franjevačke teologije u Makarskoj*.

Teologija u Splitu najstarija je od svih postojećih visokoškolskih ustanova u južnoj Hrvatskoj. Njezini početci sežu u rani srednji vijek kada je počela djelovati splitska katedralna škola u kojoj se predavala gramatika i teologija, čiji su programi poslije usklađeni s odredbama III. i IV. lateranskog sabora. U splitskoj katedralnoj školi predaje se jednostavniji oblik bogoslovne nastave, o čemu postoje vijesti iz 1593. i 1594. godine. U vrijeme nadbiskupa Stjepana Cosmija, od 1700. god., djelovale su dvije visoke škole: filozofska i bogoslovna. Splitska bogoslovna škola djelovala je do god. 1821., a splitski dvogodišnji filozofski studij (od 1810. nazvan *licej*), nastavio je radom do 1848.

Odlukom cara Franje II., u Zadru je god. 1826., otvorena Visoka bogoslovna škola, za bogoslove svih tadanjih dalmatinskih biskupija. Učilište je 1922. god. iz Zadra premješteno u Split. Toj školi priznata je fakultetska razina 7. lipnja 1940., a od 9. veljače 1941., Visoka bogoslovna škola u Splitu djeluje kao petogodišnji studij. Nakon Drugoga vatikanskog sabora studij je produljen na šest godina. Od 1972., godine, učilište je pod nazivom *Teologija u Splitu*, pripojeno Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu.

Pri *Teologiji u Splitu* od 1970. djeluje *Institut za teološku kulturu laika* koji je godine 1990. prerastao u četverogodišnji studij. Od 1991. dobio je naziv *Teološko-katehetski institut*, a potom *Teološko-katehetski studij* pri *Teologiji u Splitu*.

Franjevačka Teologija u Makarskoj baštinik je filozofskih i bogoslovnih učilišta koja su postojala u franjevačkim samostanima još od XIII. stoljeća. Nastala je spajanjem učilišta u Šibeniku (osnovano 1699.) i u Makarskoj (osnovano 1708.). Austrijskim zakonima iz 1828. godine, učilište je preustrojeno tako da je ujedinjeno bogoslovno učilište imalo prve dvije godine studija u Šibeniku, a druge dvije u Makarskoj. Godine 1907. ujedinjene su sve četiri godine bogoslovnoga studija u Makarskoj, a 1936. god. pripojen mu je filozofski studij, te je učilište nazvano *Franjevačka visoka bogoslovija u Makarskoj*. Učilište je priznato fakultetom 7. lipnja 1940., a 1971. god. pripojeno je Katoličkomu bogoslovnom fakultetu u Zagrebu pod

nazivom *Franjevačka teologija u Makarskoj*.

Teologija u Splitu i *Franjevačka teologija u Makarskoj* od godine 1995. uključene su u Sveučilište u Zagrebu, kao područni studiji *Katoličkoga bogoslovnog fakulteta*. Na temelju međusobnih pregovora i *Ugovora između Svete Stolice i Republike Hrvatske o suradnji na području odgoja i kulture*, (od 9. lipnja 1997.), biskupski ordinariji Splitske metropolije, u ime *Teologije u Splitu*, a provincijal Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja, u ime *Franjevačke teologije u Makarskoj*, potpisali su 30. rujna 1997., Ugovor o udruživanju i o osnivanju Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Splitu.

Ugovor o položaju i djelovanju Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u sastavu Sveučilišta u Splitu potpisan je 9. srpnja 1999., a istoga je dana *Kongregacija za katolički odgoj* u Vatikanu izdala uredbu o osnivanju toga Fakulteta (br. 761/98). Ista je Kongregacija 8. lipnja 2000. osnovala *Viši institut religioznih znanosti* (br. 534/2000).

1.2. Misija

Fakultet, koji je kao javno visoko crkveno učilište kanonski osnovala Kongregacija za katolički odgoj (dalje: Kongregacija), svoju djelatnost obavlja u skladu s odredbama, Apostolske konstitucije *Sapientia Christiana*, Zakonika kanonskoga prava (*Codex iuris canonici*, dalje: CIC), pravnih propisa Republike Hrvatske, Statuta Sveučilišta u Splitu, ovog Statuta, Ugovora između biskupija Splitske metropolije (dalje: Metropolija) i Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja (dalje: Franjevačka provincija), Ugovora između Svete Stolice i Republike Hrvatske o suradnji na području odgoja i kulture, te prema drugim općim aktima Fakulteta.

Misija je Fakulteta dosegnuti izvrsnost i prepoznatljivost u nastavnom i znanstveno-istraživačkom djelovanju. Fakultet osposobljava buduće teologe i pastoralne djelatnike za različite službe u Crkvi i društvu, razvija filozofsko-teološke znanosti, te promiče i izgrađuje društvo na temelju kršćanskih načela.

Djelatnost je Fakulteta:

- znanstveno-nastavna djelatnost;
- njegovanje, sustavno i cjelovito izlaganje kršćanske Objave, unaprjeđivanje spoznaje njezine istine preko filozofsko-teoloških znanosti;
- odgoj i obrazovanje dijecezanskog i redovničkog klera i katoličkih laika;
- evangelizacija i inkulturacija kršćanstva kao i razvoj kršćanske filozofske i teološke

misli složno surađujući s ostalim znanstvenim ustanovama;

znanstveni i filozofsko-teološki odgoj i obrazovanje dijecezanskih i redovničkih kandidata za svećenstvo i pripravnika za posebne crkvene službe i zadaće;

- znanstveni filozofsko-teološki odgoj i obrazovanje studenata koji će preuzimati zadaću poučavanja na katedrama visokih teoloških učilišta ili službe intelektualnog apostolata;

- znanstveni teološko-pedagoški odgoj i obrazovanje studenata koji se spremaju za poučavanje u osnovnim i srednjim školama;

- znanstveni teološko-pastoralni odgoj i obrazovanje studenata koji se spremaju za crkvene službe pastoralnih radnika;

- promicanje trajnoga teološkog usavršavanja svećenika, laika i pastoralnih radnika;

- poučavanje i znanstveno istraživanje;

- suradnja s drugim fakultetima, posebno s Katoličkim bogoslovnim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, njegujući interdisciplinarnost i čuvajući svoju autonomiju prema odredbama Svete Stolice, s posebnim središtima znanstvenog istraživanja;

- izdavanje znanstvenih revija i publikacija, organiziranje kongresa i drugih znanstvenih susreta, suradnjom svih svojih članova: nastavnika i studenata, prema svojim mogućnostima i sposobnostima;

- znanstveno-istraživačka djelatnost.

1.3. Vizija

Fakultet sebe prepoznaje kao znanstveno-istraživačku ustanovu na polju teologije i na srodnim poljima humanističkih i društvenih znanosti, kao promicatelj znanstvenih teoloških istraživanja u Hrvatskoj i inozemstvu. Fakultet želi sačuvati status visoke obrazovne i istraživačke ustanove, opredijeljen za jačanje i promicanje interdisciplinarne suradnje na znanstveno-istraživačkom planu s drugim sastavnicama splitskog sveučilišta, s drugim teološkim fakultetima u Hrvatskoj i inozemstvu. Fakultet ima crkvenu i društvenu misiju obrazlaganja vjere, vjerskih istina i vrednota, razvoja kršćanskog humanizma, istraživanje i promicanje nove evangelizacije, pastoralno-katehetskih modela, ekumenskih i međureligijskih istraživanja i dijaloga, zatim promicanje kulture, identiteta i tradicije hrvatskoga naroda, istraživanje suvremenih antropoloških, etičkih i socijalnih pitanja kao i istraživanje i promicanje dostojanstva ljudske osobe, braka i obitelji, odgoja i obrazovanja.

Uključenošću u europski istraživački prostor, Fakultet želi doprinijeti na najvišoj razini oblikovanju društva znanja. Želi, također, kontinuirano osposobljavati vlastite nastavnike i suradnike, surađivati sa sličnim institucijama u zemlji i inozemstvu, te stalno poboljšavati proces obrazovanja, teološkog istraživanja te biti prepoznatljiv kao znanstvena i crkvena institucija u svjedočenju kršćanskih vrednota akademskoj zajednici.

1.4. Načela i smjernice Strateškog programa znanstvenih istraživanja

Fakultet donosi strateški program znanstvenih istraživanja na temelju sljedećih crkvenih, fakultetskih, sveučilišnih, državnih i međunarodnih dokumenata:

- Sapientia Christiana
- General Principles on External Review (AVEPRO)
- Notes of Guidance Quality Improvement Plan (AVEPRO)
- Statut Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Splitu
- Statut Sveučilišta u Splitu (2015.)
- Strategija Sveučilišta u Splitu 2015. – 2020. (Znanost i istraživanje, umjetnost i stvaralaštvo) (2015.)
- Pravilnik o postupku unutarnje periodične prosudbe sustava osiguravanja kvalitete Katoličkoga bogoslovnog fakulteta (2016.)
- Pravilnik o međunarodnoj mobilnosti Sveučilišta u Splitu
- Pravilnik o vanjskoj suradnji Sveučilišta u Splitu
- Ugovor o položaju i djelovanju KBF-a u Splitu u sastavu Sveučilišta u Splitu
- Politika osiguravanja kvalitete na KBF-u (2015.)
- Pravilnik o osiguravanju kvalitete na KBF-u (2014.)
- Pravilnik o poslijediplomskom sveučilišnom studiju Katoličkoga bogoslovnog fakulteta (2014.)
- Etički kodeks Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Splitu (2011.)
- Akcijski plan Katoličkoga bogoslovnog fakulteta (2015. – 2016.)
- Samoanaliza Katoličkoga bogoslovnog fakulteta (2014.)
- Izvješće Stručnog povjerenstva o reakreditaciji Katoličkoga bogoslovnog fakulteta (2014.)
- Akreditacijska preporuka Agencije za znanost i visoko obrazovanje u postupku reakreditacije Katoličkoga bogoslovnog fakulteta (2014.)

- Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN, 139/13; 101/14)
- Zakon o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (NN, 45/09)
- Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije Republike Hrvatske (2014.)
- Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ENQA).

Na tragu Strategije Sveučilišta u Splitu Fakultet:

- namjerava razvijati istraživački karakter prepoznat u europskom istraživačkom prostoru
- pridonositi znanstveno-istraživačkim aktivnostima razvoju regije, Republike Hrvatske i Europske unije
- poticati interdisciplinarnu suradnju znanstvenika te surađivati s domaćim i stranim znanstvenoistraživačkim institucijama i gospodarstvom
- poboljšanje doktorske izobrazbe kroz istraživački usmjerene doktorske studije.
- poticati umjetničko stvaralaštvo s naglaskom interdisciplinarne interakcije kulturne baštine i suvremenih kreativnih programa.

Ovim će se Strateškim programom znanstvenih istraživanja još preciznije definirati navedene generalne znanstveno-istraživačke djelatnosti te će se jasnije odrediti sustav njihova provođenja.

2. Analiza znanstvenog potencijala i položaja Fakulteta u znanstvenom okruženju

2.1. Baza znanstvenika i istraživača

Temeljne znanstveno-nastavne ustrojbene jedinice Fakulteta čine katedre:

1. Katedra Filozofije
2. Katedra Svetoga pisma Staroga zavjeta
3. Katedra Svetoga pisma Novog zavjeta
4. Katedra Fundamentalne teologije
5. Katedra Povijesti kršćanske literature i kršćanskoga nauka
6. Katedra Dogmatske teologije
7. Katedra Moralne teologije
8. Katedra Pastoralne teologije
9. Katedra Ekumenske teologije
10. Katedra Liturgike
11. Katedra Crkvene povijesti
12. Katedra Kanonskog prava
13. Katedra Religiozne pedagogije i Katehetike

Katedre su glavni pokretač cjelokupnoga znanstveno-nastavnoga rada na Fakultetu. Strateško planiranje i ostvarivanje znanstvenoistraživačkih ciljeva veže se za katedre koje čine osnovnu znanstvenu bazu istraživača i istraživanja. Odgovornost za vođenje i upravljanje znanstvenoistraživačkim radom i aktivnosti pojedine katedre povjerena je pročelniku koji u znanstvenoistraživačkom radu i aktivnostima ima odgovornost:

- za sve znanstvenoistraživačke djelatnosti katedre
- za realizaciju znanstvenoistraživačkih aktivnosti u skladu s odlukom Fakultetskog vijeća, dekana i općim aktima Fakulteta
- za koordiniranje znanstvenoistraživačke suradnje s drugim katedrama i Povjerenstvom za znanstvene projekte i znanstvenu djelatnost
- za predlaganje i poticanje znanstvenoistraživačkih projekata na područjima u djelokrugu katedre
- za praćenje znanstvenoistraživačkog rada i napretka doktoranda i znanstvenih novaka na katedri

- za poticanje i predlaganje znanstvene suradnje s domaćim i međunarodnim ustanovama.

2.1.1. Znanstvena djelatnost nastavnika Fakulteta

Katedra Filozofije

Ime i prezime nastavnika i zvanje	Specijalizacija/grana	Područje znanstvenog istraživanja
Prof. dr. sc. Ivan Tadić, Red. prof. (I. izbor)	Teoretska filozofija, povijest filozofije	Hrvatska filozofija, antička, patristička i moderna filozofija, kozmologija i teodiceja
Prof. dr. sc. Ivan Kešina Izv. prof.	Povijest filozofije	(bio)etika, antropologija i filozofija prirode (s naglaskom na odnos prirodnih znanosti, filozofije i teologije)
Prof. dr. sc. Ante Vučković Red. prof. (I. izbor)	Povijest filozofije – suvremena	Hermeneutika, suvremena filozofija, jezik, nasilje, ne/vjera
Prof. dr. dr. sc. Josip Mužić Red. prof. (I. izbor)	Filozofija/Povijest filozofije	Bioetika Filozofska metodologija Suvremena filozofija
Dr. sc. Ante Akrap Viši asistent	Povijest filozofije	Personalizam, filozofija, teologija

Katedra Svetoga pisma Starog zavjeta

Ime i prezime nastavnika i zvanje	Specijalizacija/grana	Područje znanstvenog istraživanja
Doc. dr. Domagoj Runje Docent	Licencijat iz biblijskih znanosti Doktorat iz teologije s biblijskom specijalizacijom	Stari zavjet, osobito Petoknjižje (povijest, nastanak, poruka, aktualizacija); Kumranski rukopisi i intertestamentarna literatura; Teologija Novoga zavjeta; Sudjeluje u međunarodnom projektu Hrvatskog biblijskog društva i Sjedinjenih biblijskih društava (<i>United Bible Societies</i>) o novom prijevodu Biblije na hrvatski s izvornih jezika.
Mr. sc. Miljenko Odrlijin Viši predavač	Licencijat iz biblijskih znanosti	Biblijske znanosti

Katedra Svetoga pisma Novog zavjeta

Ime i prezime nastavnika i zvanje	Specijalizacija/grana	Područje znanstvenog istraživanja
Prof. dr. sc. Marinko Vidović Red. prof. (I. izbor)	Biblijska teologija	Egzegeza i Biblijska teologija Novoga zavjeta Sudjeluje u međunarodnom projektu Hrvatskog biblijskog društva i Sjedinjenih biblijskih društava (<i>United Bible Societies</i>) o novom prijevodu Biblije na hrvatski s izvornih jezika.
Prof. dr. sc. Marijan Vugdelija Red. prof. (trajno zvanje)	Biblijske znanosti; Doktorat iz teologije	Biblijske znanosti, posebno Novi zavjet

Katedra temeljnoga bogoslovlja

Ime i prezime nastavnika i zvanje	Specijalizacija/grana	Područje znanstvenog istraživanja
Izv. prof. dr. sc. Anđelko Domazet Izvanredni profesor	Fundamentalna teologija	Kršćanska objava, religijski pluralizam; teologija i znanost
Dr. sc. Edvard Punda Poslijedoktorand	Fundamentalna teologija	Ekleziologija; vjera i iskustvo

Katedra dogmatskoga bogoslovlja

Ime i prezime nastavnika i zvanje	Specijalizacija/grana	Područje znanstvenog istraživanja
Prof. dr. sc. Ante Mateljan Red. prof. (trajno zvanje)	Dogmatika	Sakramentologija; Istočna teologija svetih tajni
Dr. sc. Emanuel Petrov Poslijedoktorand	Dogmatika	Teološka antropologija; Kršćanski govor o Bogu

Katedra ekumenskog bogoslovlja

Ime i prezime nastavnika i zvanje	Specijalizacija/grana	Područje znanstvenog istraživanja
Izv. prof. dr. sc. Dušan Moro Izvanredni profesor	Ekumenska teologija	Ekumenska pitanja u Hrvatskoj

Katedra Liturgike

Ime i prezime nastavnika i zvanje	Specijalizacija/grana	Područje znanstvenog istraživanja
Izv. prof. dr. dr. sc. Ivica Žižić Izvanredni profesor	Liturgika Antropologija	Antropologija i liturgija; Teologija umjetnosti; Kulturna antropologija
Mr. sc. Domagoj Volarević Asistent	Liturgika	Liturgijski formulari – euhologije; Liturgijske knjige

Katedra Crkvene povijesti

Ime i prezime nastavnika i zvanje	Specijalizacija/grana	Područje znanstvenog istraživanja
Doc. dr. sc. Josip Dukić, Docent	Crkvena povijest	Starovjekovna povijest crkve; starokršćanski natpisi; lokalna povijest (Cetinska krajina); prosopografija (Jozo Kljaković, Frane Bulić), Žrtve Drugoga svjetskog rata i poraća.
Dr. sc. Željko Tolić Viši asistent	Crkvena povijest	Povijest franjevačkog reda u Hrvatskoj

Katedra Povijest kršćanskog nauka i literature

Ime i prezime nastavnika i zvanje	Specijalizacija/grana	Područje znanstvenog istraživanja
Prof. dr. sc. Mladen Parlov Red. prof. (I. izbor)	Duhovno bogoslovlje Dogmatska teologija	Povijest teologije i duhovnosti (sv. Klara. M. Marulić, bl. Marija Petković itd.); teologija i duhovnost ministerijalnog svećeništva; <u>obiteljska duhovnost</u>

Katedra Kanonskoga prava

Ime i prezime nastavnika i zvanje	Specijalizacija/grana	Područje znanstvenog istraživanja
Izv. prof. Ivan Jakulj Izvanredni prof.	Kanonsko pravo, Ženidbeno pravo	O izboru papa (zakoni o izboru); O metropolitama (povijest i propisi o paliju); Teme iz posvetiteljske službe Crkve iz Zakonika kanonskoga prava (sakramenti, osobito ženidba i ženidbeni postupci, blagoslovine); Odnosi Crkve i države (povijest tih odnosa, Ugovori između Svete Stolice i Republike Hrvatske, Odnosi Katoličke Crkve i Crne Gore); Partikularno pravo (o povijesti i održavanju 55. splitske sinode).
Dr. sc. Marko Mrše Viši asistent	Kanonsko pravo	Psihofizičke sposobnosti za sveti red i redovništvo

Katedra moralnog bogoslovlja

Ime i prezime nastavnika i zvanje	Specijalizacija/grana	Područje znanstvenog istraživanja
Prof. dr. sc. Luka Tomašević Red. prof. (trajno zvanje)	Moralna teologija	Bioetika, globalizacija
Doc. dr. sc. Marijo Volarević Docent	Moralna teologija	Žena i muškarac u društvenom nauku Katoličke Crkve, feminizam

Doc. dr. sc. Šimun Bilokapić Docent	Moralna teologija	Obitelj, nasilje, spolnost
--	-------------------	----------------------------

Katedra Pastoralne teologije

Ime i prezime nastavnika i zvanje	Specijalizacija/grana	Područje znanstvenog istraživanja
Izv. prof. dr. sc. Alojzije Čondić Izvanredni profesor	Pastoralna teologija	Župna zajednica; Pastoral sakramenata; Pastoral braka i obitelji; Društveni pastoral
Mr. sc. Ivica Jurić asistent	Pastoralna teologija	Rad s pokretima

Katedra religijske pedagogije i katehetike

Ime i prezime nastavnika i zvanje	Specijalizacija/grana	Područje znanstvenog istraživanja
Izv. prof. dr. sc. Jadranka Garmaz Izvanredni prof.	Religijska pedagogija i katehetika	Vjeronauk i kateheza, religiozna kompetencija i ishodi, profil vjeroučitelja, vjeronaučna didaktika i metodika, kurikulumi
Dr. sc. Mihael Prović Poslijedoktorand	Religiozna pedagogija i katehetika	Vjeronaučni udžbenici, mladi u katehezi i pastoralu
Mr. sc. Jenko Bulić Asistent	Religiozna pedagogija i katehetika	Pedagogija zvanja
Mr. sc. Josip Periš Predavač	Religiozna pedagogija i katehetika	Cjeloživotno učenje vjeroučitelja
Mr. sc. Boris Vidović Predavač	Psihologija	Logoterapija i savjetovanje

2.2. Popularizacija znanosti

2.2.1. Znanstveni časopisi i izdavačka djelatnost

Fakultet ima dugu i uspješnu tradiciju popularizacije znanosti kroz objavljivanje znanstvenih i stručnih radova, recenzija, osvrti, prikaza. Izdaje dva znanstvena časopisa i jedan studentski časopis.

- *Crkva u svijetu* – jedan od najuglednijih znanstvenih teoloških časopisa u Hrvatskoj; izlazi redovito četiri puta godišnje. *Crkva u svijetu* teološki je časopis, prema prosudbi *Nacionalnog vijeća za znanost RH*, izjednačen po vrijednosti s časopisima s međunarodnom recenzijom (A1). Početkom sedamdesetih godina uz časopis je započela i razvila se izdavačka djelatnost. Do sada je izdano preko 140 naslova. Niz *Teološki priručnici* otvara prostor objavljivanju radova koji će kao priručnici i udžbenici poslužiti u teološkom i katehetskom studiju.
- *Služba Božja* – liturgijsko-pastoralna revija; izlazi redovito četiri puta godišnje. Revija je pokrenuta 1960. u Makarskoj, a od 1999. izdavač je Katolički bogoslovni fakultet u Splitu. Svrstana je u grupu znanstvenih časopisa (A2).
- *Odras* – časopis studenata Katoličkoga bogoslovnog fakulteta; izlazi redovito jednom godišnje.

Uredništva časopisa i znanstvena vijeća potrudit će se oko promišljanja programa, strukture i ciljeva časopisa kako bi bili prepoznatljivi po svom teološkom profilu i izvrsnosti. Stoga, treba nuditi i otvarati nove rubrike, izdavati tematske brojeve vezane za aktualne teme i kontekstualno relevantno služenje društvu i Crkvi.

Uredništva časopisa i znanstvena vijeća potrudit će se oko međunarodne prepoznatljivosti časopisa, uvrštavajući ih u relevantne međunarodne baze podataka. Fakultet će i dalje razvijati svoju izdavačku djelatnost objavljivanjem radova svojih nastavnika, suradnika i posebno mladih znanstvenika, te poticanjem studenata na suradnju i nastavak izdavanja studentskog lista. Fakultet će na prijedlog Povjerenstva za izdavačku djelatnost napraviti sadržajni i financijski Plan izdavačke djelatnosti za sljedeće razdoblje.

2.2.2. Znanstveni skupovi

Fakultet ima dugu i uspješnu tradiciju organiziranja međunarodnih i domaćih znanstvenih i stručnih skupova na kojima popularizira znanost i predstavlja rezultate znanstvenih istraživanja. Redoviti znanstveni skup koji Fakultet organizira jest

Međunarodni teološki simpozij (svake godine u listopadu).

Fakultet povremeno organizira i/ili sudjeluje u organizaciji drugih domaćih ili međunarodnih znanstvenih skupova.

Održani znanstveni skupovi (2010. – 2015.)

Akademski godina 2009./2010.	<i>Kršćanstvo i evolucija</i> (XV. međunarodni teološki simpozij) 22. – 23. X. 2009
Akademski godina 2010./2011.	<i>Fenomen savjesti</i> (XVI. međunarodni teološki simpozij) 21. – 22. X. 2010. Znanstveni skup u povodu 50. godišnjice izlaženja časopisa <i>Služba Božja</i> , 12. X. 2010.
Akademski godina 2011./2012.	<i>Teologija, lijepo i umjetnost</i> (XVII. Međunarodni teološki simpozij) 20. – 21. X. 2011.
Akademski godina 2012./2013.	<i>Antropološka i religiozna dimenzija žrtve</i> (XVIII. Međunarodni teološki simpozij) 25. – 26. X. 2012. Znanstveni simpozij u prigodi 100. obljetnice rođenja splitsko- makarskog nadbiskupa Frane Franića (1912. – 2007.) (u suorganizaciji sa Splitsko-makarskom nadbiskupijom i Gradom Kaštela) 29. XI. – 2. XII. 2012.
Akademski godina 2013./2014.	<i>Recepcija Drugoga vatikanskog sabora s posebnim osvrtom na Crkvu u Hrvata</i> (XIX. međunarodni teološki simpozij) 24. – 26. X. 2013.
Akademski godina 2014./2015.	<i>Laička država – religija – crkva: od ideologizirane neutralnosti do prostora dijaloškog suživota</i> (XX. međunarodni teološki simpozij) 23. – 24. X. 2014. <i>Bioetika u budućnosti. Tehniciziranje čovjeka ili humanizacija znanosti?</i> (XII. međunarodna konferencija Internacionalnog društva za kliničku bioetiku – <i>International society for clinical bioethics - ISCB</i>) suorganizacija, Bol (Brač), 21. – 22. IX. 2015. <i>Ljudska znatiželja i znanje i Kristovo stečeno znanje</i> (<i>Human</i>

	<p><i>Curiosity and Knowledge and Christ's Acquired Knowledge</i>), Studijski dan u suradnji s Hrvatskom dominikanskom provincijom, Trogir, 28. – 29. kolovoza 2015. <i>Tematski usmjerene interakcije</i> (seminar) (28. VIII. – 1. IX. 2015.)</p>
Akademska godina 2015./2016.	XXI. Međunarodni teološki simpozij – <i>Stid. Višeznačnost jednog osjećaja</i> (22. – 23. listopada 2015.)
	Forum studenata teologije – <i>Žena u Crkvi i društvu</i> (travanj 2016.)
	Studijski dan Katedre Filozofije
	Znanstveni skup hrvatskih bibličara – <i>Apokaliptika</i> (11. – 12. studenoga 2016.)
Akademska godina 2016./2017.	Studijski dan posvećen <i>Željku Mardešiću</i>
	Studijski dan u povodu 50. godine osnutka časopisa <i>Crkva u svijetu</i>
	I. studijski dan posvećen don Frani Buliću i Bogdanu Radici (prosinac, 2016.)
Akademska godina 2017./2018.	XXIII. međunarodni teološki simpozij (listopad 2017.)
	II. studijski dan posvećen don Frani Buliću i Bogdanu Radici (prosinac, 2017.)
	Međunarodni simpozij <i>Vjeronauk u kontekstu kurikularne reforme – Izazovi odgoja i vjere danas</i> (svibanj 2017.)
	XXIV. međunarodni teološki simpozij (listopad 2018.)
Akademska godina 2018./2019.	III. studijski dan posvećen don Frani Buliću i Bogdanu Radici (prosinac, 2018.)

Akademska godina 2019./2020.	XXV. međunarodni teološki simpozij uz 20. obljetnicu osnutka Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Splitu (listopad 2019.)
	IV. studijski dan posvećen don Frani Buliću i Bogdanu Radici

2.3. Istraživači, projekti, objavljeni znanstveni radovi

2.3.1. Broj zaposlenika Fakulteta u znanstveno-nastavnim, nastavnim i suradničkim zvanjima od 2010. do 2015.

Znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja	21
Suradnička zvanja u znanstvenom području	8
Nastavna zvanja u znanstvenom području	3
Ukupno	32

2.3.2. Znanstveni projekti od 2010. do 2015. godine koje je financiralo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta (MZOS)

Naziv projekta	Voditelj
Etika i pluralizam	Prof. dr. sc. Josip Mužić
Zaštita i promicanje kulturnih i povijesnih dobara te zaštita i očuvanje prirode	Doc. dr. sc. Josip Dukić
Odgojno-obrazovni rad s darovitom djecom i mladima	Doc. dr. sc. Josip Dukić
Zaštita i promicanje kulturnih i povijesnih dobara	Doc. dr. sc. Josip Dukić
Sprječavanje nasilja među djecom i mladima	Doc. dr. sc. Josip Dukić

2.3.3. Znanstveni projekti u pripremi

Naziv projekta	Voditelj
<i>Institucionalna duhovna skrb bolesnika i umirućih u Republici Hrvatskoj te Republici Bosni i Hercegovini od 1990. do 2015.</i>	Prof. dr. sc. Ante Mateljan, Izv. prof. dr. sc. Alojzije Čondić (suradnja Katedri Dogmatskog i Pastoralnog bogoslovlja)
<i>Ivan Matija Škarić i njegovo Sveto pismo Starog i Novoga uvita (Beč, 1858. – 1861.)</i>	Doc. dr. sc. Domagoj Runje, Prof. dr. sc. Marinko Vidović (suradnja Katedri Svetoga pisma Starog i Novog zavjeta)
<i>Profil vjeroučitelja kroz prizmu društvenog angažmana i promicanja civilnog društva</i>	Izv. prof. dr. sc. Jadranka Garmaz
<i>Razvoj i osmišljavanje sadržaja za virtualne 3D IDcard lokacije splitske katedrale i kapele sv. Martina u Zlatnim vratima – Crkve srednje Dalmacije</i>	Izv. prof. dr. sc. Ivica Žižić (suradnja s Filozofskim fakultetom i Umjetničkom akademijom)

2.3.4. Obranjeni licencijati i doktorati do 2015. godine

Upisani na poslijediplomski ak. god 2015./2016.	Završeni s trogodišnjim ciklusom
I. godina	7
II. godina	1
III. godina	3
Ukupno	11

Obranjeni licencijati od 1. 10. 2010. do 30. 09. 2015.	Obranjeni doktorati od 1. 10. 2010. do 30. 09. 2015.
--	--

2015.		2010.	/
2010.	/	2011.	/
2011.	/	2012.	/
2012.	2	2013.	/
2013.	3	2014.	/
2014.	1	2015.	2
2015.	2		

2.3.5. Statistika objavljenih radova od 2010. do 2015. godine

	Radovi u znanstvenim časopisima i recenziranim zbornicima (A1 i A2)	Autorske knjige	Recenzirani radovi u zbornicima inozemnih i međunarodnih znanstvenih skupova
Ukupno	133	30	41

2.4. SWOT analiza

U svrhu ostvarivanja potreba, ostvarenja vizije i napretka Fakulteta, provedena je analiza (SWOT) dosadašnjega rada i djelovanja – analiza prednosti (*strengths*), nedostataka (*weaknesses*), mogućnosti (*opportunities*) i opasnosti i prijetnji (*threats*).

Prednosti (*strengths*):

- Aktivno sudjelovanje u crkvenom i društvenom životu kroz odgojno i obrazovno djelovanje, kroz znanstveni rad i popularizaciju znanosti čime Fakultet doprinosi izgradnji hrvatskog društva.
- Duga tradicija u organiziranju znanstvenih i stručnih skupova nacionalnog i međunarodnog karaktera.
- Duga tradicija u publikaciji znanstvenih i stručnih radova.
- Vodeća akademska teološko-filozofska ustanova u južnoj Hrvatskoj.
- Prepoznatljivost znanstvenog rada zahvaljujući znanstvenim publikacijama.

- Plodonosan znanstveni i nastavni rad profesora u Hrvatskoj i inozemstvu.
- Međunarodna suradnja s institucijama i pojedincima u domovini i inozemstvu.
- Obrazovan nastavni kadar na uglednim inozemnim sveučilištima.
- Angažman nastavnika u stručnim i pastoralnim aktivnostima.

Slabosti odnosno nedostatci (*weaknesses*):

- Nedovoljna mobilnost nastavnika i studenata.
- Nedovoljno razvijena međufakultetska suradnja.
- Nedovoljno razvijena međunarodna suradnja.
- Nedovoljan broj znanstvenoistraživačkih projekata.
- Nepostojanje sustava nagrađivanja nastavnika i suradnika za znanstveni doprinos.
- Nedostatak znanstvenih novaka koji rade na znanstvenim projektima.
- Neprikladnost prostora u kojima Fakultet djeluje.

Mogućnosti (*opportunities*):

- Osvremenjivanje nastavnih i znanstvenih programa u skladu s društvenim i crkvenim potrebama te suvremenim znanstvenim postignućima.
- Povećanje suradnje u nastavi i istraživanjima s visokoškolskim znanstvenim institucijama na sveučilišnoj, državnoj i međunarodnoj razini.
- Povećanje mobilnosti nastavnika i studenata na sveučilišnoj, državnoj i međunarodnoj razini.
- Poticanje cjeloživotnog usavršavanja u teološkoj i religijsko-pedagoškoj struci.
- Poticanje i stvaranje programa osposobljavanja za različite crkvene i pastoralne službe.

Ograničenja ili prijetnje (*threats*):

- Nepovoljna gospodarska situacija i nedostatak materijalnih sredstava za visoko obrazovanje i znanost.
- Nedostatak prikladnih prostorija i pratećih sadržaja Fakulteta. Kašnjenje izgradnje nove zgrade Fakulteta.
- Pomanjkanje znanstvenoistraživačkog rada.
- Pomanjkanje znanstvenih publikacija na stranim jezicima.

3. Strateški ciljevi znanstvenog istraživanja

Prema *Nastavnoj i znanstvenoj strategiji razvitka Katoličkoga bogoslovnog fakulteta 2010. – 2015.* prioritetni zadatci bili su vezani uz: dovršenje doktorskog studija, uvođenje dvopredmetnog studija, unaprjeđenje i povećanje znanstvenoistraživačke djelatnosti Fakulteta putem projekata financiranih od MZOŠ-a, te drugih međunarodnih projekata; organiziranje i uključivanje u različite oblike stjecanja vještina za uporabu informacijske i komunikacijske tehnologije zaposlenika i studenata; institucionalizacija međunarodne suradnje te osnivanje *Povjerenstva za međunarodnu suradnju*. Osim toga, prema istoj strategiji bilo je predviđeno da će Fakultet usavršavati standarde studiranja i osiguranja kvalitete, da će biti uspostavljen sustav prikupljanja informacija o znanstvenoj aktivnosti Fakulteta, te da će Fakultet brinuti i sudjelovati u razvoju teološke znanosti u skladu s pokrajinskim, vjerskim i kulturnim posebnostima u kojima djeluje.

Djelatnost Fakulteta uključuje nastavni, znanstvenoistraživački i stručni rad. Ciljevi *Strateškog programa znanstvenih istraživanja* usklađeni su s navedenim djelatnostima. Strateški je cilj vezan za znanstvenoistraživačku djelatnost Fakulteta u polju teoloških znanosti osigurati dugoročnu prepoznatljivost i priznatost Fakulteta u hrvatskom i europskom okruženju. U ostvarenju toga temeljnoga strateškog cilja pridonose sljedeći ciljevi:

1. Razvijanje međunarodne suradnje.
2. Poticanje pokretanja znanstvenoistraživačkih projekata te uključivanje u međunarodne znanstvenoistraživačke projekte.
3. Praćenje i podizanje kvalitete znanstvenoistraživačkog rada.
4. Podizanje kvalitete postojećih znanstvenih časopisa.
5. Unaprjeđivanje poslijediplomske izobrazbe u skladu sa suvremenim znanstvenoistraživačkim standardima.

Znanstvenoistraživačka djelatnost Fakulteta unutar ovog programa provodi se u znanstvenome području humanističkih znanosti i polju teologija te odgovarajućim granama, kao i drugim poljima u skladu s *Pravilnikom o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama* Nacionalnog vijeća za znanost.

Svaka pojedina katedra ima svoje specifične teme, projekte i ciljeve znanstvenog istraživanja.

4. Očekivani ishodi *Strateškog programa znanstvenih istraživanja* i pokazatelji uspješnosti provedbe Programa

Cilj 1: Razvijati međunarodnu suradnju.

Mjera: poticati individualnu međunarodnu suradnju, osobito putem aktivnog članstva u međunarodnim udruženjima.

Odgovorna tijela: katedre, nastavnici – članovi međunarodnih udruženja.

Pokazatelj: broj nastavnika koji aktivno sudjeluju u radu međunarodnih udruženja.

Mjera: poticati institucionalnu suradnju, osobito potpisivanjem novih sporazuma s međunarodnim znanstvenim institucijama te poticanjem ostvarivanja konkretne suradnje katedri i pojedinih nastavnika.

Odgovorna tijela: prodekan za znanost, Ured za međunarodnu suradnju, pročelnici katedri.

Pokazatelj: broj novih sporazuma s inozemnim institucijama, broj zajednički organiziranih znanstvenih skupova, broj nastavnika koji sudjeluju na znanstvenim skupovima u inozemstvu, broj inozemnih znanstvenika koji sudjeluju na znanstvenim skupovima Fakulteta.

Mjera: poticati individualnu međunarodnu suradnju. Poticati suradnju nastavnika s kolegama iz inozemnih znanstvenih institucija u okviru zajedničkih radova, znanstvenih skupova i projekata.

Odgovorna tijela: prodekan za znanost, katedre, svi nastavnici.

Pokazatelj: broj nastavnika uključenih u međunarodne znanstvenoistraživačke aktivnosti, broj radova u stranim publikacijama te u suradnji i/ili koautorstvu sa stranim znanstvenicima.

Mjera: poticati odlazak nastavnika na ugledna inozemna sveučilišta.

Odgovorna tijela: Fakultetsko vijeće, prodekan za znanost, katedre, Ured za međunarodnu suradnju.

Pokazatelj: broj nastavnika koji provodi određeno vrijeme u inozemnim znanstvenim institucijama na temelju programa razmjene i mobilnosti europskih sveučilišta.

Mjera: pozivati istaknute znanstvenike na određeno vrijeme na Fakultet.

Odgovorna tijela: prodekan za znanost, pročelnici katedri, Ured za međunarodnu suradnju, Povjerenstvo za Poslijediplomski studij.

Pokazatelj: broj znanstvenika koji su održali predavanje ili proveli određeno vrijeme na Fakultetu, posebno u sklopu Poslijediplomskog studija.

Mjera: sustavno obavješćivati nastavnike i suradnike o dostupnim programima međunarodne suradnje.

Odgovorna tijela: Ured za međunarodnu suradnju.

Pokazatelj: redovito objavljivanje na mrežnoj stranici Fakulteta svih relevantnih informacija vezanih za natječaje, stipendije, projekte i programe cjeloživotnog učenja.

Cilj 2: Poticati pokretanje znanstvenoistraživačkih projekata te se uključivati u međunarodne znanstvenoistraživačke projekte.

Mjera: poticati i pratiti prijavu i realizaciju domaćih znanstvenoistraživačkih projekata te uključivati znanstvenike s različitih katedri te drugih znanstvenih institucija, osobito unutar Sveučilišta.

Odgovorna tijela: prodekan za znanost, Povjerenstvo za znanstvene projekte i znanstvenu djelatnost, pročelnici katedri.

Pokazatelj: broj projekata i broj nastavnika uključenih u projekte.

Mjera: poticati i pratiti prijavu i realizaciju međunarodnih znanstvenoistraživačkih projekata te poticati suradnju nastavnika s kolegama iz međunarodnih institucija u okviru zajedničkih projekata.

Odgovorna tijela: prodekan za znanost, Povjerenstvo za znanstvene projekte i znanstvenu djelatnost, Ured za međunarodnu suradnju, pročelnici katedri.

Pokazatelj: broj projekata i broj nastavnika uključenih u projekte.

Cilj 3: Pratiti i podizati kvalitetu znanstvenoistraživačkog rada

Mjera: definiranje prioriteta programa znanstvenoistraživačkog rada i prioriteta u pojedinim katedrama te poticanje znanstvenoistraživačke suradnje unutar Fakulteta s ciljem poticanja suradnje među katedrama.

Odgovorna tijela: prodekan za znanost, pročelnici katedri.

Pokazatelj: utvrđeni i definirani znanstvenoistraživački prioriteti u pojedinim katedrama.

Pokazatelj: broj objavljenih radova u koautorstvu nastavnika s različitih katedri Fakulteta.

Mjera: Poticanje povećanja znanstvene produktivnosti u domaćim i međunarodnim znanstvenim časopisima.

Odgovorna tijela: prodekan za znanost, pročelnici katedri, svi nastavnici.

Pokazatelj: omjer broja objavljenih radova i broja nastavnika u znanstveno-nastavnim zvanjima; broj radova u međunarodnim publikacijama.

Mjera: sustavno pratiti i izvještavati o znanstvenoistraživačkoj produktivnosti.

Odgovorna tijela: prodekan za znanost, pročelnici katedri.

Pokazatelj: dostavljena i objavljena godišnja izvješća o znanstvenoistraživačkoj djelatnosti. Ažurirane bibliografske baze radova nastavnika.

Mjera: poticanje i potpora kod organiziranja domaćih i međunarodnih znanstvenih skupova te studijskih dana.

Odgovorna tijela: Fakultetsko vijeće, prodekan za znanost, Povjerenstvo za organiziranje znanstvenih skupova, katedre.

Pokazatelj: broj organiziranih domaćih i međunarodnih znanstvenih skupova te studijskih dana.

Mjera: poticanje i potpora kod izdavanja znanstvenih knjiga i udžbenika.

Odgovorna tijela: prodekan za znanost, Povjerenstvo za izdavaštvo.

Pokazatelj: broj objavljenih znanstvenih knjiga i udžbenika.

Mjera: popularizacija teologije.

Odgovorna tijela: prodekan za znanost, katedre.

Pokazatelj: broj objavljenih znanstveno-popularnih radova; broj organiziranih javnih predavanja, tribina, okruglih stolova, radionica, ljetnih škola...

Mjera: nagrađivanje nastavnika za znanstvenoistraživački rad

Odgovorna tijela: Fakultetsko vijeće, Povjerenstvo za nagrađivanje.

Pokazatelj: nagrađeni nastavnici za postignute rezultate na znanstvenoistraživačkom

području.

Cilj 4. Podizati kvalitetu znanstvenih časopisa.

Mjera: povećanje aktivnosti u međunarodnim institucijama i uredništvima međunarodnih i domaćih znanstvenih časopisa.

Odgovorna tijela: Povjerenstvo za izdavaštvo, Uredništva znanstvenih časopisa.

Pokazatelj: broj nastavnika aktivnih u uredništvima znanstvenih časopisa.

Mjera: imenovanje novoga glavnog urednika i članova uredničkog i znanstvenog vijeća časopisa *Služba Božja*.

Odgovorna tijela: Fakultetsko vijeće.

Pokazatelj: izbor i imenovanje novoga glavnog urednika i članova uredničkog i znanstvenog vijeća časopisa *Služba Božja*.

Mjera: dovršenje objave starijih brojeva časopisa *Služba Božja* na portalu *Hrčak*.

Odgovorna tijela: glavni urednik i uredništvo časopisa *Služba Božja*.

Pokazatelj: objava svih brojeva časopisa *Služba Božja* na portalu *Hrčak*.

Mjera: podizanje kvalitete časopisa *Služba Božja*.

Odgovorna tijela: glavni urednik, izdavačka djelatnost, uredničko i znanstveno vijeće časopisa *Služba Božja*.

Pokazatelj: ispunjavanje uvjeta za kategorizaciju u višu razinu časopisa (A1).

Mjera: poraditi na većoj međunarodnoj prepoznatljivosti časopisa *Služba Božja*.

Odgovorna tijela: glavni urednik, izdavačka djelatnost, uredničko i znanstveno vijeće časopisa *Služba Božja*.

Pokazatelj: povezivanje s međunarodnim bazama podataka (Scopus, WoS, CC).

Mjera: povećati broj prikaza ili recenzija knjiga u časopisu *Služba Božja*.

Odgovorna tijela: glavni urednik, Uredničko i Znanstveno vijeće časopisa *Služba Božja*.

Pokazatelj: povećanje prikaza ili recenzija knjiga u časopisu *Služba Božja* za 20 %.

Mjera: objavljivanje znanstvenih radova na stranim jezicima u časopisu *Služba Božja*.

Odgovorna tijela: glavni urednik, uredničko i znanstveno vijeće časopisa *Služba Božja*.

Pokazatelj: povećanje za 1 na godišnjoj razini.

Cilj 5. Unaprijediti poslijediplomsku izobrazbu u skladu sa suvremenim znanstvenoistraživačkim standardima.

Mjera: povećati broj obranjenih licencijatskih i doktorskih radova.

Odgovorna tijela: Povjerenstvo za poslijediplomski studij, voditelji studija, mentori.

Pokazatelj: broj obranjenih licencijata i doktorata.

Mjera: povećati broj nastavnika mentora u licencijatskim i doktorskim radovima.

Odgovorna tijela: nastavnici na poslijediplomskom studiju.

Pokazatelj: broj nastavnika mentora.

Mjera: uključivanje doktoranda u znanstvenoistraživačke projekte Fakulteta.

Odgovorna tijela: Povjerenstvo za poslijediplomski studij, Povjerenstvo za znanstvene projekte i znanstvenu djelatnost.

Pokazatelj: broj doktoranda uključenih u projekte Fakulteta.

Mjera: poticati odlazak doktoranda na kraće razdoblje znanstvenog usavršavanja u inozemstvu.

Odgovorna tijela: Povjerenstvo za poslijediplomski studij, Ured za međunarodnu suradnju, mentori.

Pokazatelj: broj doktoranda koji se kroz kraće razdoblje znanstveno usavršavaju u inozemstvu.

Tablični prikaz ciljeva, mjera/aktivnosti, pokazatelja učinaka, odgovornih tijela i roka provedbe

Mjera/aktivnost	Pokazatelj učinka	Odgovorna tijela	Rok provedbe
Cilj 1: Razvijati međunarodnu suradnju			
Poticati individualnu međunarodnu suradnju, osobito putem aktivnog članstva u međunarodnim udruženjima.	Broj nastavnika koji aktivno sudjeluju u radu međunarodnih udruženja.	katedre, nastavnici – članovi međunarodnih udruženja, Ured za međunarodnu suradnju.	Kontinuirano.
Poticati institucionalnu suradnju, osobito potpisivanjem novih sporazuma s međunarodnim znanstvenim institucijama te poticanjem ostvarivanja konkretne suradnje katedri i pojedinih nastavnika.	Broj novih sporazuma s inozemnim institucijama, broj zajednički organiziranih znanstvenih skupova, broj nastavnika koji sudjeluju na znanstvenim skupovima u inozemstvu, broj inozemnih znanstvenika koji sudjeluju na znanstvenim skupovima Fakulteta.	Prodekan za znanost, Ured za međunarodnu suradnju, pročelnici katedri.	Kontinuirano.
Poticati individualnu međunarodnu suradnju. Poticati suradnju nastavnika s kolegama iz	Broj nastavnika uključenih u međunarodne znanstvenoistraživačke aktivnosti, broj radova	Prodekan za znanost, katedre, svi nastavnici.	Kontinuirano.

	u stranim		
inozemnih znanstvenih institucija u okviru zajedničkih radova, znanstvenih skupova i projekata.	publikacijama te u suradnji i/ili koautorstvu sa stranim znanstvenicima.		
Poticati odlazak nastavnika na ugledna inozemna sveučilišta.	Broj nastavnika koji provodi određeno vrijeme u inozemnim znanstvenim institucijama na temelju programa razmjene i mobilnosti europskih sveučilišta.	Fakultetsko vijeće, prodekan za znanost, katedre, Ured za međunarodnu suradnju.	Kontinuirano.
Pozivati istaknute znanstvenike na određeno vrijeme na Fakultet.	Broj znanstvenika koji su održali predavanje ili proveli određeno vrijeme na Fakultetu, posebno u sklopu Poslijediplomskog studija.	Prodekan za znanost, pročelnici katedri, Ured za međunarodnu suradnju, Povjerenstvo za Poslijediplomski studij.	Kontinuirano.
Sustavno obavještavati nastavnike i suradnike o dostupnim programima međunarodne suradnje.	Redovito objavljivanje na mrežnoj stranici Fakulteta svih relevantnih informacija vezanih za natječaje, stipendije, projekte i programe cjeloživotnog učenja.	Ured za međunarodnu suradnju.	Kontinuirano.

Mjera/aktivnost	Pokazatelj učinka	Odgovorna tijela	Rok provedbe
Cilj 2: Poticati pokretanje znanstvenoistraživačkih projekata te se uključivati u međunarodne znanstvenoistraživačke projekte.			
Poticati i pratiti prijavu i realizaciju domaćih znanstvenoistraživačkih projekata te uključivati znanstvenike s različitih katedri te drugih znanstvenih institucija, osobito unutar Sveučilišta.	Broj projekata i broj nastavnika uključenih u projekte.	Prodekan za znanost, Povjerenstvo za znanstvene projekte i znanstvenu djelatnost, pročelnici katedri.	Kontinuirano.
Poticati i pratiti prijavu i realizaciju međunarodnih znanstvenoistraživačkih projekata te poticati suradnju nastavnika s kolegama iz međunarodnih institucija u okviru zajedničkih projekata.	Broj projekata i broj nastavnika uključenih u projekte.	Prodekan za znanost, Povjerenstvo za znanstvene projekte i znanstvenu djelatnost, Ured za međunarodnu suradnju, pročelnici katedri.	Kontinuirano.

Mjera/aktivnost	Pokazatelj učinka	Odgovorna tijela	Rok provedbe
Cilj 2: Pratiti i podizati	kvalitetu znanstvenoistraživačkog rada		
Definiranje prioriteta programa znanstvenoistraživačkog rada i prioriteta u pojedinim katedrama te poticanje znanstvenoistraživačke suradnje unutar Fakulteta s ciljem poticanja suradnje među katedrama.	Utvrđeni i definirani znanstvenoistraživački prioriteti u pojedinim katedrama. Broj objavljenih radova u koautorstvu nastavnika s različitih katedri Fakulteta.	Prodekan za znanost, pročelnici katedri.	Rujan 2016.
Poticanje povećanja znanstvene produktivnosti u domaćim i međunarodnim znanstvenim časopisima.	Omjer broja objavljenih radova i broja nastavnika u znanstveno-nastavnim zvanjima. Broj radova u međunarodnim publikacijama.	Prodekan za znanost, pročelnici katedri, svi nastavnici.	Kontinuirano.
Sustavno pratiti i izvještavati o znanstvenoistraživačkoj produktivnosti.	Dostavljena i objavljena godišnja izvješća o znanstvenoistraživačkoj djelatnosti. Ažurirane bibliografske baze radova nastavnika.	Prodekan za znanost, pročelnici katedri.	Svake akademske godine.
Poticanje i potpora pri organiziranju domaćih i međunarodnih znanstvenih skupova te studijskih dana.	Broj organiziranih domaćih i međunarodnih znanstvenih skupova te studijskih dana.	Fakultetsko vijeće, prodekan za znanost, Povjerenstvo za organiziranje znanstvenih	Svake akademske godine.

		skupova, katedre.	
Poticanje i potpora pri izdavanju znanstvenih knjiga i udžbenika.	Broj objavljenih znanstvenih knjiga i udžbenika.	Prodekan za znanost, Povjerenstvo za izdavaštvo.	Kontinuirano.
Popularizacija teologije.	Broj objavljenih znanstvenopopularnih radova; broj organiziranih javnih predavanja, tribina, okruglih stolova, radionica, ljetnih škola...	Prodekan za znanost, katedre.	Svake akademske godine.
Nagrađivanje nastavnika za znanstvenoistraživački rad.	Nagrađeni nastavnici za postignute rezultate na znanstvenoistraživačkom području.	Fakultetsko vijeće, Povjerenstvo za nagrađivanje.	Svake akademske godine.

Mjera/aktivnost	Pokazatelj učinka	Odgovorna tijela	Rok provedbe
Cilj 4: Podizati kvalitetu znanstvenih časopisa			
Povećanje aktivnosti u međunarodnim institucijama i uredništvima međunarodnih i domaćih znanstvenih časopisa.	Broj nastavnika aktivnih u uredništvima znanstvenih časopisa.	Povjerenstvo za izdavaštvo, uredništva znanstvenih časopisa.	Trajno

Imenovanje novoga glavnog urednika i članova uredničkog i znanstvenog vijeća časopisa <i>Služba Božja</i> .	Izbor i imenovanje novoga glavnog urednika i članova uredničkog i znanstvenog vijeća časopisa <i>Služba Božja</i> .	Fakultetsko vijeće.	Listopad 2016.
Dovršenje objave starijih brojeva časopisa <i>Služba Božja</i> na portalu <i>Hrčak</i> .	Objava svih brojeva časopisa <i>Služba Božja</i> na portalu <i>Hrčak</i> .	Glavni urednik i uredništvo časopisa <i>Služba Božja</i> .	Listopad 2016.
Podizanje kvalitete časopisa <i>Služba Božja</i> .	Ispunjavanje uvjeta za kategorizaciju u višu razinu časopisa (A1).	Glavni urednik, izdavačka djelatnost, uredničko i znanstveno vijeće časopisa <i>Služba Božja</i> .	Prosinac 2017.
Poraditi na većoj međunarodnoj prepoznatljivosti časopisa <i>Služba Božja</i> .	Povezivanje s međunarodnim bazama podataka (Scopus, WoS, CC).	Glavni urednik, izdavačka djelatnost, uredničko i znanstveno vijeće časopisa <i>Služba Božja</i> .	Prosinac 2017.
Povećati broj prikaza ili recenzija knjiga u časopisu <i>Služba Božja</i> .	Povećanje prikaza ili recenzija knjiga u časopisu <i>Služba Božja</i> za 20 %.	Glavni urednik, uredničko i znanstveno vijeće časopisa <i>Služba Božja</i> .	Trajno.

Objavlivanje znanstvenih radova na stranim jezicima u časopisu <i>Služba Božja</i> .	Povećanje za 1 na godišnjoj razini.	Glavni urednik, uredničko i znanstveno vijeće časopisa <i>Služba Božja</i> .	Trajno.
--	-------------------------------------	--	---------

Mjera/aktivnost	Pokazatelj učinka	Odgovorna tijela	Rok provedbe
Cilj 5: Unaprijediti poslijediplomsku izobrazbu u skladu sa suvremenim znanstvenoistraživačkim standardima.			
Povećati broj obranjenih licencijatskih i doktorskih radova.	Broj obranjenih licencijata i doktorata.	Povjerenstvo za poslijediplomski studij, voditelji studija, mentori.	Kontinuirano.
Povećati broj nastavnika mentora u licencijatskim i doktorskim radovima.	Broj nastavnika mentora.	Nastavnici na poslijediplomskom studiju.	Kontinuirano.
Uključivanje doktoranda u znanstvenoistraživačke projekte Fakulteta.	Broj doktoranda uključenih u projekte Fakulteta.	Povjerenstvo za poslijediplomski studij, Povjerenstvo za znanstvene projekte i znanstvenu djelatnost.	Kontinuirano.
Poticati odlazak doktoranda na kraće razdoblje znanstvenog usavršavanja u inozemstvu.	Broj doktoranda koji se kroz kraće razdoblje znanstveno usavršavaju u inozemstvu.	Povjerenstvo za poslijediplomski studij, Ured za međunarodnu suradnju, mentori.	Svake akademske godine.

5. Strateška težišta znanstvenoistraživačkoga rada s glavnim temama, ciljevima i očekivanim doprinosom znanstvenih istraživanja te nacrti planiranih znanstvenih projekata.

5.1. Strateško područje Katedre Filozofije

1: Pitanje o Bogu iz antičke, srednjovjekovne i moderne filozofije

Sadržaj i cilj istraživanja: Antički mislioci pitanjem o počelima i traženjem odgovora na njih iznjedrili su filozofiju i poticali njezin razvitak. Ta početna pitanja, koja su se u početku odnosila na svijet, postupno su širila obzorja i otvorila promišljanja: o konačnom i beskonačnom, o jednomu i mnoštvu, o nastajanju i nestajanju, o promjenjivosti i nepromjenjivosti, o idejama, o spoznaji, etici, estatici, odgoju i politici, o bitku i nebitku, o fizici i metafizici. Neka od tih pitanja potaknula su ili su povezana s pitanjem o Bogu. Tu nam je posebno zanimljiva Platonova, Aristotelova i Plotinova misao.

Srednjovjekovna filozofija promišljala je neke teme antičke filozofije i komentirala misli antičkih filozofa, osobito Aristotela, ali je razvijala misao i postavljala pitanja i tražila odgovore na njih nadovezujući se na antičku filozofiju, ali i proširila i produbila obzorja mišljenja. Posebno valja istaknuti pitanje o vječnosti svijeta, o općim pojmovima, i nadasve pitanje Božjeg postojanja kao i zla u svijetu. Istraživanje će se usredotočiti na misao sv. Anselma.

I moderna filozofija nastavila je istraživati pitanje o Božjoj opstojnosti. Tu nam je posebno zanimljiva misao Renée Descartesa, potom Leibnizova misao o teodicejskom pitanju kao i misao Immanuela Kanta o radikalnom zlu.

Cilj je ovoga istraživanja osvjetlati i predstaviti misao filozofa iz različitih razdoblja o Bogu i zlu i vidjeti koje je odgovore iznjedrila njihova misao.

Očekivani doprinosi znanstvenog istraživanja: Prvotni je doprinos istraživanja osvjetljenje i predstavljanje misli spomenutih filozofa o navedenim pitanjima, a rezultati i cjelokupni doprinos toga istraživanja predstaviti će se:

- izlaganjem na znanstvenim skupovima
- objavljivanjem znanstvenih radova u znanstvenim časopisima.

2: Jezik – nasilje – religija

Sadržaj istraživanja: Ljudski je jezik, osim informativnog obilježja, i performativan. Jezik je djelovanje. Djelovanje, međutim, nije uvijek samo pozitivno. Jezik je sposoban i za destruktivno djelovanje. Postoje različiti fenomeni koji pokazuju jezik i njegove destruktivne i uvredljive sposobnosti: govoriti o prisutnoj osobi u trećoj osobi, izokretati činjeničnu istinu, izvrgavati nečije riječi podsmjesima, ponižavati, izvrgavati javnim podsmjesima nešto intimno, grupirati se porugama, solidarizirati se s porugama riječima ili šutnjom, pojačavati povrede uvredljivim gestama i znakovima itd.

Židovsko-kršćanska religija u svojim temeljnim tekstovima ima mnoštvo sličnih fenomena, ali se u tim tekstovima krije istodobno i mogućnost drukčijega shvaćanja, a posebice načini ophođenja s fenomenima jezičnog nasilja.

Suvremeni informatički svijet i društvene mreže omogućuju brzo širenje jezičnog nasilja i istovremeno je jezik iznimno hermetičan za dugu židovsko-kršćansku tradiciju ophođenja s fenomenom jezičnog nasilja.

Različiti pristupi fenomenu jezičnog nasilja (psihološki, psihoterapijski, pedagoški, povijesni, sociološki, filozofski, teološki) osvjetljuju pojedine strane ovog široko raširenog fenomena.

Cilj je ovog istraživanja fenomenološki opisati različite fenomene, njihova iskustva, suvremene oblike pojavljivanja te osvjetlati kako religioznu tako i filozofsku stranu jezičnog nasilja. Posebnu pozornost namjeravamo usmjeriti na akademsko i crkveno područje i istražiti koji se fenomeni jezičnog nasilja tamo pojavljuju te kako se u tim, relativno jasno ograničenim svjetovima, ophodi s njima.

Očekivani rezultati znanstvenih istraživanja:

- Opis, razlikovanje, usporedba i vrednovanje različitih fenomena jezičnog nasilja u specifičnim područjima.
- Opis reakcija (pojedinačno i institucionalno u religioznoj / akademskoj zajednici) na jezično nasilje.
- Interdisciplinarni pristup fenomenu jezičnog nasilja.

5.2. Strateško područje Katedre Svetog pisma Starog zavjeta

1: Važnost poznavanja Svetoga pisma Staroga zavjeta za razumijevanje povijesnih i suvremenih društvenih prilika, osobito na području međureligijskog dijaloga.

Stari zavjet kao Hebrejska biblija i sastavni dio kršćanskoga Svetoga pisma trajno obilježava židovsku i kršćansku vjeru, kulturu i društvene odnose. Isto tako, poznavanje Staroga zavjeta nužno je za razumijevanje Kurana, kao svete knjige Islama, koji se zajedno s kršćanstvom i židovstvom ubraja u tri najveće monoteističke i abrahamovske religije.

Budući da židovi, kršćani i muslimani često dijele isti životni prostor s isprepletenom poviješću, za razumijevanje kao i za poboljšanje međusobnih odnosa veoma je važno poznavanje zajedničkih elemenata od kojih se mnogi nalaze u Starom zavjetu. Uz to starozavjetna misao i tradicija izravno dotiču i sekularni element suvremenog svijeta, čija se kulturna i civilizacijska dostignuća ne mogu razumjeti bez biblijske pozadine.

Naslov tema: Općeljudske biblijske teme: stvaranje, evolucija, bioetika, obiteljski i društveni odnosi; Stari zavjet u hebrejskoj, kršćanskoj i muslimanskoj vjeri i tradiciji; Aktualizacija biblijskih poruka u rješavanju suvremenih društvenih i moralnih dilema; Biblijsko utemeljenje međureligijskog dijaloga; Biblijski korijeni demokratske misli.

Cilj i sadržaj istraživanja: Glavni cilj jest istražiti koliko je Stari zavjet oblikovao i još oblikuje religijske i društvene odnose posebno na području Europe i Bliskog istoka kao povijesnih izvorišta židovstva, kršćanstva i islama. Sadržaj istraživanja jest evidentiranje i analiziranje uloge starozavjetnih tekstova i tradicija koje su svjesno ili nesvjesno prisutni ne samo u povijesti, nego i u suvremenoj misli i životnoj praksi.

Očekivani rezultati znanstvenih istraživanja:

- Uočavanje velike važnosti i uloge Staroga zavjeta u oblikovanju i razvoju suvremenog društva na svim razinama.
- Osvješčivanje potrebe poznavanja biblijskih korijena za napredak međureligijskog dijaloga kao preduvjeta u rješavanju različitih ideoloških i ratnih sukoba.
- Uočavanje korisnosti biblijskih paradigmi u suvremenom životu.

5.3. Strateško područje Katedre Svetog pisma Novog zavjeta

1: Pluralnost i kontekstualnost novozavjetne misli

U posljednje vrijeme sve se češće u javnom prostoru može čuti sintagmu “nije to Sv. pismo da ga ne smiješ dirati”. Takvim izjavama sugerira se dogmatski pristup svetopisamskoj misli, pri čemu se misli na njezinu nedodirljivost, jednaku potencijalnost i istoznačnost u svim vremenima i prostorima.

U sljedećem petogodišnjem razdoblju Katedra Svetoga pisma Novoga zavjeta postaviti će težište svojih istraživanja na pluralnost i kontekstualnost novozavjetne misli, na njezinu ukorijenjenost u religijska, društvena, duhovna i kulturna gibanja njezina vremena, na njezinu uvjetovanost konkretnim poteškoćama svagdanjeg života običnoga čovjeka, na njezinu aktualnost za onodobno, početno kršćanstvo, kao i za kršćanstvo suvremenosti. U tomu smislu želimo pokazati znanstvenom, egzegetskom metodom i refleksijom nedogmatičnost novozavjetne misli, odnosno njezinu pluralnost i analognu normativnost za tumačenje suvremenoga vjerničkoga iskustva i sadašnjega povijesnoga trenutka.

Naslov tema: Židovska ukorijenjenost novozavjetne misli. Helenistički utjecaj na novozavjetna promišljanja i iskaze. Kontinuitet i diskontinuitet novozavjetnih teologija. Važnost Novoga zavjeta kao kerigmatskoga pristupa stvarnosti. Aktualnost novozavjetne misli iz njezine ukorijenjenosti u onodobnu sliku i poimanje stvarnosti. Novozavjetni pluralizam. Traženje, prepoznavanje i pronalaženje istine kao vremenom i prostorom neuvjetovane stvarnosti. Crkveno učiteljstvo i crkvena zajednica u tumačenju novozavjetnih iskaza. Novi zavjet kao ogled interdisciplinarnosti teologije i katoličkoga identiteta u hrvatskim prilikama.

Cilj i sadržaj istraživanja: Glavni je cilj istraživanja analiza i ukazivanje na uvjetovanost novozavjetne misli, na njezinu pluralnost, i na razini cjelovitoga Novoga zavjeta, i na razini pojedinih spisa. U istraživanju se polazi od činjenice da nijedan novozavjetni iskaz nije u sebi samomu dogmatiziran, da ni o jednom Crkveno učiteljstvo nije dalo samo jedno i definitivno tumačenje i značenje, da svi iskazi niču iz vjerom promatrane stvarnosti, da se dograđuju, pročišćavaju i izrastaju u opise i tvrdnje koji imaju svoju konačnost samo kao zapisi određenoga povijesnoga trenutka, ali ne i svojim značenjem.

Treba istražiti onodobna religijska, društvena, politička, crkvena pitanja, čežnje, očekivanja i vjerovanja, raspitivati ukorijenjenost kršćanske poruke o Isusovu uskrsnuću u njih, ukazivati na novost koja se pojavljuje kršćanskom mišlju, dati smjernice za kršćanski i teološki govor koji će analogijom s Novim zavjetom biti ukorijenjen u današnju znanstvenu racionalnost, sekularizirani svijet, relativizam istine te odbacivanje i nerazumijevanje, namjerno ili nenamjerno, bilo kakvoga teološkoga pristupa stvarnosti. Novozavjetni govor kao povijesno uvjetovan i promjenjiv, ali nošen i hranjen temeljnim uvjerenjima, treba prikazati ne kao *dicta probantia* za različite vidove sustavne teologije, nego kao govor Duha Božjega ljudima svoga vremena, ali i naše suvremenosti, koja uglavnom marginalizira i potpuno relativizira vrijednost duhovnih iskaza. Pluralnost novozavjetne misli treba biti prikazana ne kao sinonim za relativizam, a time i bezvrijednost, nego kao životnost, kao dinamika koja prati, tumači, razjašnjava i usmjeruje život koji je otvoren Bogu i njegovu vodstvu povijesti spasenja.

Očekivani rezultati znanstvenih istraživanja:

- Pokazati povijesnu uvjetovanost svake, pa tako i teološke misli. Doživjeti Novi zavjet kao misao i poruku koja je nošena vjerom i svjedočanstvom vjernika u Kristovo uskrsnuće.
- Rasvijetliti ljudsko posredovanje Božje poruke, ljudski govor o iskustvu božanskih stvarnosti.
- Ukazati na važnost znanstvenoga pogleda za suvremeno razumijevanje i tumačenje, za aktualiziranje novozavjetne misli.
- Osvjetlati suvremena (ne)vjernička pitanja i preokupacije analogijom s novozavjetnim osvjetljenjima.
- Potaknuti zanimanje za novozavjetnu misao i ukazivati na njezinu relevantnost za svekoliko teološko promišljanje stvarnosti.
- Ukazati na pluralnost kao osovinu Novoga zavjeta, što bi moglo doprinijeti izbjegavanju unifikacije i dogmatizacije onih iskaza koji to, ustvari, nikada nisu ni bili niti su tomu težili.

5.3.1. Planirani znanstveni projekt Katedri Starog i Novog zavjeta

Nositelji: doc. dr. sc. Domagoj Runje, prof. dr. sc. Marinko Vidović

Sveto pismo Staroga i Novoga uvita (Beč, 1858. – 1861.) iz pera Ivana Matija Škarića
(Postira na Braču, 1793. – Zadar, 1871.)

Razlog: Škarićev prijevod čitavoga Svetoga pisma s bilješkama i komentarima monumentalno je djelo hrvatske biblijske, teološke i jezične kulture. Pa ipak u hrvatskoj znanstvenoj i široj javnosti to je djelo ostalo gotovo zanemareno i nedovoljno neistraženo.

Sadržaj projekta: Sadržaj ovoga projekta jest biblijska, teološka, jezična i povijesna analiza Škarićeva prijevoda Svetoga pisma.

Cilj projekta: Budući da Škarićev prijevod Svetoga pisma nije dovoljno poznat i istražen, cilj ovoga projekta jest ukazati na njegovu vrijednost i približiti ga znanstvenoj i široj zainteresiranoj javnosti.

Plan: Plan projekta sastoji se od razrade njegova sadržaja.

Biblijsko-teološka analiza. Budući da Škarić prevodi Sveto pismo s latinskoga jezika (Vulgate), ali u komentarima se poziva na izvorne biblijske jezike (hebrejski i grčki), biblijska analiza njegova teksta bavila bi se ovim pitanjima: a) Koliko je Škarićevo poznavanje biblijskih tekstova na izvornim jezicima utjecalo na njegov hrvatski prijevod latinske Vulgate kao službene Biblije Katoličke Crkve. b) Koliko je i kako Škarićevo poznavanje izvornih biblijskih jezika obogatilo njegove komentare biblijskih tekstova koji su u vrijeme izdavanja bili veoma suvremeni pa čak su u mnogočemu bili i ispred svoga vremena. c) Važnost Škarićeva prijevoda i komentara Svetoga pisma za današnja biblijska i teološka istraživanja.

Jezična analiza. Škarićev prijevod Svetoga pisma nastao je prije standardizacije hrvatskoga književnog jezika. Pisan je štokavskom ikavicom s elementima čakavštine, jezikom koji je, po mišljenju autora, razumljiv gotovo svim Slavenima. No radi se ponajprije o djelu hrvatske jezične baštine te bi ozbiljna jezična analiza Škarićeva djela bila izvrstan doprinos poznavanju razvoja hrvatskoga književnog i akademskog jezika. Naime, u skladu s tradicijom hrvatskih pisaca i jezikoslovaca Škarić u svom prijevodu izbjegava tuđice te, s više ili manje uspjeha, nastoji skovati i nove, ali razumljive, biblijsko-teološke pojmove.

Povijesna analiza. Povijesna analiza Škarićeva prijevoda Svetoga pisma istražila bi okolnosti njegova nastanka, kao i razloge zbog kojih je to djelo kasnije gotovo palo u zaborav te nije umnogome utjecalo na kasnije hrvatske prijevode i tumačenja Svetoga pisma.

Suradnja. Sadržaj ovoga projekta podrazumijeva suradnju stručnjaka s biblijsko-teološkoga, jezičnog i povijesnog polja znanstvenog istraživanja. U tom smislu može se ostvariti suradnja s Filozofskim fakultetom Sveučilišta u Splitu tj. njegovim odsjecima za Hrvatski jezik i književnost te Povijest kao i s drugim teološkim i filozofskim fakultetima u Hrvatskoj. Uz to, budući da je poticaj za Škarićev prijevod Biblije nastao u Beču gdje je ona na koncu i objavljena u Beču, otvorena je i mogućnost međunarodne suradnje na ovom projektu.

5.4 Strateško područje Katedre temeljnoga bogoslovlja

1: Mjesto i uloga teologije u Crkvi i društvu

Tijekom proteklih godina teološka se znanost u Hrvatskoj u različitim prigodama bavila pitanjem svojega identiteta. Raspravljalo se, primjerice, o koncilskoj viziji uloge teologije, o njezinoj relevantnosti u današnjem društvu, razmatran je položaj bogoslovnih fakulteta na sveučilištima i pitanje reforme teoloških studija, i slično.

Katedra temeljnog bogoslovlja u sljedećem petogodišnjem razdoblju posvetit će se sustavnom istraživanju mjesta i uloge teologije unutar crkvene i akademske zajednice, kao i njezinu odnosu prema znanosti i javnosti. U tom smislu teologije se pozicionira "između": između Crkve i društva, između znanstvenosti i crkvenosti, između praktičnog življenja vjere i teoretsko-znanstvene refleksije. Zadaća je teologije kritičko posredovanje između kršćanske vjere kako je interpretira tradicija i suvremenoga vjerničkog iskustva vlastitoga povijesnog trenutka.

Naslov tema: Dijaloška otvorenost prema svijetu i prihvaćanje dinamičke slike svijeta. Kritičko-proročka zadaća teologije u hrvatskom društvu i uloga teologa laika u javnosti civilnog društva. Živa predaja/tradicija koja je podložna rastu i produbljivanju, te odnos između učiteljske službe pastira i službe teologa u crkvenoj zajednici. Odnos katoličke teologije prema religijama, suradnja s religijama i ateistima, usmjerenost na zajedničko

nalaženje i prepoznavanje istine. Interdisciplinarnost teologije i njezin katolički identitet u hrvatskim prilikama.

Cilj i sadržaj istraživanja: Glavni cilj istraživanja jest analiza razloga gubitka crkvene i društvene relevantnosti katoličke teologije. U istraživanju se polazi od činjenice da živimo u "post-teološkom vremenu" i da teologija u Crkvi, akademskoj zajednici i u društvu ime sve manji značaj.

Treba istražiti uzroke marginalizacije teologije kao što su: šutnja teologa i nedostatak hrabrosti da se kritički ispituju goruća crkvena i društvena pitanja; konformizam i pogrešno shvaćanje vjernosti Crkvi i učiteljstvu; gubljenje identiteta i posebnosti katoličke teologije u odnosu na religijske znanosti; nedostatak razumijevanja teološkog govora u ozračju današnjih znanosti (znanstvene racionalnosti).

Očekivani rezultati znanstvenih istraživanja:

- Na temelju istraženih pokazatelja jačati svijest da teologija mora biti kontekstualna: uzeti u obzir konkretne okolnosti i izazove u kojima živi kršćanska zajednica, te poticati mišljenje i djelovanje u Isusovu duhu. Baviti se pitanjima i temama koje egzistencijalno zaokupljaju vjernike i sve ljude dobre volje.
- Rasvijetliti odgovornost teologa za posredovanje božanske istine ljudima današnjeg vremena. Poticati dijalog između teologije i znanosti u kulturi prožetoj "znanstvenim duhom". Posvetiti posebnu pozornost akademskoj javnosti (znanstvenoj zajednici). Stvoriti epistemologiju koja je kadra u znanstvenom i interdisciplinarnom sklopu iznijeti načela svoje spoznaje i priopćivost svojih tvrdnji.
- U duhu koncilske viziji teologije, poticati formaciju i poslanje teologa laika u Crkvi i društvu.

2: Kršćanska vjera i suvremeni čovjek

U teološkom području, fundamentalna teologija zauzima povlašteno mjesto kao disciplina čiji je temeljni objekt događaj Božje objave kojom Trojedini Bog »iz preobilja svoje ljubavi, oslovljava ljude kao prijatelje (usp. Izl 33, 11; Iv 15, 14-15) te s njima druguje (usp. Bar 3, 38) da ih pozove i primi u zajedništvo sa sobom« (Dei Verbum 2). Prepoznajući snagu evanđelja, fundamentalna teologija podrazumijeva i studij žive Tradicije, zajednice koja vjeruje, kao i ulogu jamca i tumača koju vrši Učiteljstvo. U

tome smislu, ona se bavi pitanjem vjerodostojnosti Kristove Crkve.

Fundamentalna se teologija također s posebnom pozornošću bavi osobnim pristankom na objavu, tj. vjerom kojom čovjek ulazi u spasonosno zajedništvo s Bogom koji se objavljuje. Na taj način ona odgovara na pitanje o smislu kršćanske egzistencije, te važnosti iskustva. Time je ona u najužoj povezanosti s (teološkom) antropologijom.

Nastojeći na razumljiv način prikazati vjerodostojnost kršćanske poruke, fundamentalna teologija usmjeruje svoj pogled ne samo prema „unutra“, prema zajednici vjernika, nego i prema „van“, prema onima koji ne vjeruju. Stoga je za fundamentalnu teologiju vrlo važno pitanje ekumenizma i međureligijskog dijaloga, te dijaloga s religiozno indiferentnima, agnosticima i ateistima. Konačno, fundamentalna se teologija bavi pitanjem odnosa vjere i kulture/a.

Naslov tema: Sadržaj i smisao kršćanske objave. Objava i povijest. Objava i jezik. Jedincatost Isusa Krista za spasenje čovjeka. Važnost Crkve za spasenje. Mjesto i uloga Crkve u društvu. Vjera i Crkva. Vjera i iskustvo. Vjera i razum. Vjera i sumnja. Vjera i kultura. Međureligijski i međukulturni dijalog.

Cilj i sadržaj istraživanja: Zahtjevi koji se nalaze pred fundamentalnom teologijom na poseban su način izazovni u suvremenom svijetu obilježenom velikim promjenama, sekularizacijom, nedovoljnim osjećajem za religiozno, pluralizmom kultura, krizom institucija i autoriteta, snažnim individualizmom... Cilj je ovoga istraživanja proučiti na koji način kršćanstvo danas može dobiti onu snagu koja izvire iz Evanđelja (*aggiornamento*), te biti egzistencijalno relevantno i društveno korisno. U tome smislu, istraživanje je usmjereno kritičkom promišljanju kako o konkretnom životu Crkve (vjeri), tako i o društvu (stanja, težnje i potrebe današnjeg čovjeka), te se sagledava na koji način kršćani i Crkva mogu biti „sol zemlje i svjetlo svijeta“. Istraživanje se zatim usmjerava na interdisciplinarnost, tj. suradnju fundamentalne teologije s ostalim granama iz područja Sustavne teologije, posebno dogmatske teologije (trojstvena teologija i kristologija, antropologija), ekumenske teologije, ali i filozofije, te pastoralne teologije i religiozne pedagogije i katehetike. S praktične točke gledišta, u sklopu kolegija *Crkva Kristova*, cilj je da studenti svake ak. god. posjete jednu mjesnu (partikularnu) Crkvu u Hrvatskoj, a u svrhu veće otvorenosti i spoznaje Crkve kao jedinstva u različitosti. S obzirom na suživot i važnost upoznavanja drugih religija, uspostavljat će se kontakti s važnim religijskim zajednicama.

Očekivani rezultati znanstvenih istraživanja:

- S fundamentalno-teološke točke gledišta, odgovorit će sustavno na temeljne zadaće fundamentalne teologije postavljene u enciklici *Fides et Ratio*: razumsko obrazložiti vjeru, opravdati i razjasniti odnos između vjere i filozofskog mišljenja, istraživati objavu i njezinu vjerodostojnost, zajedno s činom vjere koji joj odgovara, te ukazati na vjerodostojnost Kristove Crkve.
- Interdisciplinarni doprinos u tome je da se uz objašnjenje egzistencijalne relevantnosti kršćanske vjere u društvu i za njega, ostvari suradnja s drugim teološkim disciplinama i filozofijom, a sve u svrhu boljeg i sustavnijeg razumijevanje suvremenog čovjeka i društva u kojem živimo.

S praktične točke gledišta, očekuje se doprinos većoj osjetljivosti studenata za otvorenost i dijalog.

5.5. Strateško područje Katedre Povijesti kršćanske literature i kršćanskoga nauka

1: Teološko-povijesna prosudba društvenih, kulturnih i povijesnih prilika prvih stoljeća kršćanstva te njihovi odjeci u suvremenim društveno-kulturnim okolnostima.

Povijest teologije pokazuje kako je u različitim povijesnim razdobljima tog razvoja uvijek bila prisutna svijest o važnosti otačke teologije, odnosno teologije prvih stoljeća kršćanstva za sav daljnji razvoj. Nije pretjerano reći kako cijela zgrada povijesti kršćanske teologije počiva na temeljima koje su postavili crkveni oci. U sklonim i nesklonim vremenima crkveni su oci znali ne samo očuvati poklad kršćanske vjere pred napadima izvana i iznutra, nego su uspijevali odgovoriti i na brojne društvene i kulturne izazove vremena u kojem su živjeli. S te točke gledišta njihova je teologija nadahnjujuća i za naše današnje vrijeme koje proživljava poteškoće u mnogima slične onima koje su se živjele u njihovo vrijeme. I mi danas svjedočimo kako je jedan svijet na zalazu, a drugi se tek naslućuje. U tim mijenama i promjenama otačka teološka misao može ponuditi putokaze i smjernice kako poruku Evanđelja prenijeti sljedećim naraštajima. Ponajviše stoga što su crkveni oci privilegirani i najvažniji svjedoci žive Tradicije Crkve, potom što su razvili teološku metodu koja i danas može biti od velike koristi te, napokon, što u svojim djelima nude veliko kulturno, duhovno i apostolsko bogatstvo po kojem nam i danas imaju što reći.

Naslov tema: Seoba naroda u vrijeme kasne antike i paralelizam sa suvremenim

migracijama naroda; Problemi odgoja u kasnoj antici te sličnosti sa situacijom u suvremenom svijetu; Vjera u Isusa Krista i Presveto Trojstvo u nauku crkvenih koncila i nekih crkvenih otaca (Hilarije, Augustin); Potraga za *homo universalis* u vrijeme humanizma i renesanse; Čimbenici razvoja dogme; Kriteriji autentičnog razvoja dogme.

Cilj i sadržaj istraživanja: Glavni cilj istraživanja kroz sljedeće petogodišnje razdoblje jest osvjetlati neke važne teme koje susreće i proživljava današnja Crkva i društvo na način da se istraži kako su iste te teme probleme proživljavali i rješavali društvo i Crkva u prvim stoljećima kršćanstva.

Također je nakana istražiti i razjasniti ulogu različitih čimbenika u razvoju dogme (uloga Duha Svetog, teologa, crkvenog Učiteljstva, osjećaja vjere) kao i kriterije po kojima se može ustanoviti autentičan i zakonit razvoj dogme. Upravo ovo zadnje čini se žurnim, budući da svjedočimo određenim (velikim) nejasnoćama katoličkog nauka koji se još jučer činio siguran i jasan, poput, primjerice, (ne)pripuštanja Pričesti rastavljenih i ponovo vjenčanih vjernika.

Očekivani rezultati znanstvenih istraživanja:

- Nadamo se da će nam rezultati istraživanja ojačati nadu kako uvijek, u svakoj krizi, ma kako bila teška, postoji rješenje. U školi crkvenih otaca i crkvenog života iz prvih stoljeća kršćanstva mogli bismo naučiti kako su suočavali s izazovima promijenjenih društvenih okolnosti, kao i susreta poruke Evanđelja s različitim kulturnim kontekstima.
- Kroz istraživanje uloge različitih čimbenika u razvoju dogme pojačati svijest kod studenata (čitatelja) o svačijoj osobnoj odgovornosti u brizi oko vlastite vjere.

5.6. Strateško područje Katedre Dogmatike

1: Teološka antropologija pred suvremenim izazovima

Cilj istraživanja: Steći uvid u suvremene antropološke izazove i njihove posljedice na osobni i zajednički život, posebno pod religijskim vidom.

Sadržaj istraživanja: Interdisciplinarno istraživanje obuhvaća proučavanje suvremenih antropoloških modela u filozofiji i teologiji, te njihovih posljedica na individualnom i društvenom području, počevši od evolucionističkih teorija s početka dvadesetog stoljeća, preko postmodernističkih i newageovskih strujanja pa sve do najnovijih biotehnoških postupaka. Istražit će se teološki odgovori na te antropološke modele

te se usmjeriti prema najnovijim nastojanjima da se iznađu adekvatni načini predstavljanja teološki prihvatljivoga kršćanskog pogleda na čovjeka.

Suradnja: Nužna je suradnja s katedrama Filozofije i Moralne teologije, na poseban način sa stručnjacima iz područja Filozofske antropologije i etike te Fundamentalne moralne teologije.

Očekivani rezultati znanstvenog istraživanja:

- Uvid u kompleksnost antropološke problematike i otvaranje puta nastojanjima da se pruže teološki odgovori na izazovna pitanja i djelovanja koja pred teologiju i Crkvu postavljaju suvremene i najnovije antropologije.

2: Sakramenti – Svete tajne u teološkom dijalogu

Cilj istraživanja: U kontekstu suvremenih nastojanja oko teološkog razumijevanja i osvjetljenja stvarnosti sakramenata – svetih tajni u Crkvi, istražiti poimanje i razvoj svetih tajni u katoličkoj i pravoslavnoj teologiji i liturgijsko-pastoralnoj praksi, kako bi se potaknulo bolje međusobno teološko razumijevanje i ekumensko zbližavanje između katolika i pravoslavnih.

Sadržaj istraživanja: Istraživanje obuhvaća pregled i analizu relevantnih teoloških tekstova, na poseban način službenih crkvenih dokumenata, zatim dokumenata Međunarodne mješovite teološke komisije za dijalog između rimske Katoličke Crkve i pravoslavnih crkava, te liturgijskih i kanonskih tekstova koji se odnose na sakramente – svete tajne. Istraživanje treba paziti i na specifične povijesne, eklezijalne i teološke uvjete u kojima su pojedini dokumenti nastali, te njihov doseg i važnost za pojedine crkve. Posebnu pozornost treba obratiti onim svetim tajnama čije teološko tumačenje predstavlja određene zapreke za moguće buduće jedinstvo crkava.

Suradnja: U ostvarenju ovog istraživanja nužna je suradnja s katedrama Ekumenske i Pastoralne teologije, te Liturgike na KBF-u Sveučilišta u Splitu, kao i uspostavljanje veza s teolozima koji se bave ovom problematikom na drugim katoličkim, kao i pravoslavnim teološkim učilištima.

Očekivani rezultati znanstvenog istraživanja:

- Uvid u odnos teološkog razumijevanja i liturgijsko-pastoralne prakse u Katoličkoj i Pravoslavnoj Crkvi kao poticaj ekumenskom zbližavanju na puta prema konačnoj interkomuniji.

3: Teološki rad nastavnika na Teologiji u Splitu od 1922. do 1999. godine

Cilj istraživanja: Znanstvenim i dokumentiranim istraživanjem upoznati i vrednovati teološki doprinos teologa koji su uglavnom djelovali na Teologiji u Splitu od povratka teološkog studija iz Zadra u Split (1922.) do nastanka Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Splitu (1999.), a koji su dijelom nepoznati pa i u teološkim znanstvenim krugovima. Na taj bi se način bolje vrjednovala teološka baština, te stekao uvid u doprinos koji su teolozi s ovoga područja dali hrvatskoj teološkoj znanosti, kao i onim disciplinama koje su se studirale na Teologiji u Splitu, tako da bi ovo istraživanje moglo imati i interdisciplinarni karakter.

Sadržaj istraživanja. Pronaći, proučiti i sustavno urediti dokumentaciju o svim nastavnicima na Teologiji u Splitu između 1922. i 1999. godine, te sastaviti bibliografiju nastavnika na Teologiji u Splitu po osobama i teološkim disciplinama. Vrednovati vrsnoću radova te analitički prikazati radove koji zavrjeđuju posebnu pozornost zbog svoje izvrsnosti ili nekih osobitih karakteristika, posebno u smislu inovativnosti i praćenja teoloških strujanja u XX. stoljeću.

Suradnja: Za ostvarenje ovog istraživanja nužna je suradnja katedri Filozofije, Svetog pisma Staroga i Novog zavjeta, Fundamentalne teologije, Povijesti kršćanske literature i kršćanskog nauka, Ekumenske teologije, Crkvene povijesti, Moralne teologije, Liturgike, Kanonskoga prava, Pastoralne teologije, Katehetike i religiozne pedagogike. Ovo istraživanje ujedno bi tvorilo dio zajedničkog projekta potaknutog i koordiniranog od Konferencije profesora Dogmatske, Fundamentalne, Otačke i Ekumenske teologije.

Očekivani rezultati znanstvenog istraživanja:

- Uvid u doprinos nastavnika na Teologiji u Splitu teološkoj znanosti, te pripadnim znanostima poučavanim na studiju filozofije i teologije, kroz biografiju, bibliografiju i znanstvenu prosudbu publiciranih radova.

5.6.1 Planirani znanstveni projekt Katedre Dogmatike i Katedre Pastoralne teologije
Institucionalna duhovna skrb bolesnika i umirućih u Republici Hrvatskoj i Republici Bosni i Hercegovini, od 1990. do 2015. godine.

Nositelj projekta: prof. dr. sc. Ante Mateljan, red. prof. u trajnom zvanju, suradnja s Katedrom Pastoralnog bogoslovlja (izv. prof. dr. sc. Alojzije Čondić)

U projekt bi posredstvom suradnika bile uključene sljedeće institucije: KBF Sveučilišta u Splitu; Zdravstveni studiji Sveučilišta u Splitu; KBF Sveučilišta u Zagrebu – Teologija u Rijeci; Fakultet za filozofiju i religijske znanosti Sveučilišta u Zagrebu; KBF Sveučilišta u Sarajevu; HBK – Odbor za pastoral zdravstva; HKLD – Hrvatsko katoličko liječničko društvo.

U projekt bi bili uključeni sljedeći suradnici:

- KBF u Splitu: prof. dr. sc. Ante Mateljan, izv. prof. dr. sc. Alojzije Čondić (katedra pastoralnog bogoslovlja, pastoralni vid); dr. sc. Jure Strujić (obrada podataka)
- Zdravstveni studiji: mr. sc. Ana Jeličić (zdravstveni sustav);
- KBF u Zagrebu; Teologije u Rijeci: doc. dr. sc. Nikola Vranješ (pastoral umirućih)
- Fakultet za filozofiju i religijske znanosti Sveučilišta u Zagrebu, prof. dr. sc. Mijo Nikić (psihološki vidovi duhovne skrbi bolesnika)
- KBF u Sarajevu: Prof. dr. Tomo Vukušić (pravni vidovi institucionalnog uređenja duhovne skrbi bolesnika); TKI Mostar: dr. sc. Ante Komadina (podatci za područje BiH);
- Odbor za pastoral zdravstva HBK: prof. dr. sc. Valentin Pozaić (predsjednik Odbora, bioetičar); Dario Vermi (ravatelj Specijalne bolnice „Sveti Rafael“, Strmac, institucionalna pastoralna skrb duševnih bolesnika)
- HKLD: doc. dr. sc. Marko Jukić (MEFST, ambulanta za bol); prof. dr. sc. Morana Brkljačić (Medicinski fakultet u Rijeci, palijativna skrb).

Opis projekta

Razlog: Koliko nam je poznato, još nikada nije provedeno istraživanje na ovu temu. Zato smatramo nužnim istražiti razvoj institucionalne duhovne skrbi bolesnika i umirućih (u svim bolnicama i svim vrstama socijalnih ustanova) u Republici Hrvatskoj te Bosni i Hercegovini u posljednjih 25 godina, budući da je to vrijeme promjene društvenog uređenja, te oblikovanja novih pravnih okvira zdravstvene skrbi, kao i uređenja odnosa između vjerskih institucija i državnih zdravstvenih struktura. Dakako, na prvom će se mjestu raditi o katoličkim vjernicima i njihovim duhovnim potrebama, ali se ne isključuje ni briga za vjernike drugih vjeroispovijesti.

Sadržaj: U prvoj fazi projekta istražilo bi se sadašnje stanje, te sve što se u okviru

teme događalo (mijenjalo i oblikovalo) u posljednjih 25 godina u RH i RBiH. U drugoj fazi projekta, na temelju dobivenih podataka, suradnici bi pripremili radove koji bi pod različitim vidovima tematizirali dobivene podatke (pravni, socijalni, pastoralni, sakramentalni, psihološki, medicinski), te ih izložili na znanstvenom skupu. U trećoj fazi radovi bi sa znanstvenog skupa bili publicirani u zborniku, ili u posebnom broju znanstvenog časopisa KBF-a Sveučilišta u Splitu.

Ciljevi: Smisao je projekta ne samo izložiti sadašnje stanje, nego i dati prijedloge za poboljšanje institucionalne duhovne skrbi bolesnika i umirućih u Republici Hrvatskoj te Republici Bosni i Hercegovini, koji će biti dostavljeni odgovarajućim društvenim, znanstvenim i religijskim ustanovama (npr. HBK, BK RBiH, HZZO), a mogu poslužiti i u edukaciji budućih zdravstvenih i pastoralnih djelatnika.

Plan (hodogram): Smatramo da bi se ovaj projekt mogao realizirati u okviru dviju akademskih godina: prve godine istraživanje; druge godine znanstveni skup i publiciranje radova.

5.7. Strateško područje Katedre Moralne teologije

1: Žena i muškarac u perspektivi Socijalnog nuka Crkve

Cilj teme i sadržaj istraživanja: Socijalni nauk Crkve kao sastavni dio Moralne teologije, oduvijek je u svom promišljanju na prvom mjestu imao čovjeka, koji je počelo i svrha Socijalnog nuka Crkve. Uz mnoštvo tema koje zaokupljaju Crkveno Učiteljstvo, a vezane su za društvenu etiku, svakako je u zadnje vrijeme sve prisutnija tema u Crkvi, a to je pitanje statusa i uloge žene u Crkvi i društvu. Istraživanja i suvremene analize ženina statusa u društvu i Crkvi ukazuju da unatoč pozitivnim pomacima ženin status i u Crkvi, i u društvu može biti još bolji i kvalitetniji.

Crkva u tom kontekstu, nasljeđujući svoga vrhovnog utemeljitelja Isusa Krista i njegov stav prema ženama onog vremena, može i mora još više riječima i djelima intervenirati kako bi se ženin status u Crkvi i društvu promijenio i kako bi se uklonio i najmanji oblik diskriminacije u obitelji, radu, društvu, Crkvi... Kršćanski Socijalni nauk u tom pogledu iz teološke, etičke i socijalne perspektive promotrit će sve poteškoće koje i danas priječe ženinu punu emancipaciju, ali neće ostati samo na tome, nego će promišljati i o rješenjima ovog problema.

Zbog toga jedan od ciljeva istraživanja sastoji se u stimuliranju rasprave o odnosu Socijalnog nauka Crkve i laičkog feminizma na razini akademskih istraživanja o pitanju emancipacije žene u društvo i Crkvu, kako bi se eventualne nesuglasice otklonile, a ono što je dobro još više promoviralo u društvo i Crkvu.

Očekivani doprinosi znanstvenog istraživanja:

- Prvotni doprinos istraživanja sastoji se u temeljitom poznavanju i razumijevanju povijesti nastanka feminizma, ali i povijesti nastanka Socijalnog nauka Crkve. Takvo teorijsko poznavanje otvorilo bi put da se uklone povijesne pogreške i da se stvore bolji uvjeti za poboljšanje ženina statusa u društvu i Crkvi.
- Istraživanje nadalje stvara pretpostavke za objavljivanje znanstvenih radova, za organiziranje znanstvenih i stručnih simpozija i javnih rasprava, za sudjelovanje na domaćim i međunarodnim znanstvenim skupovima.

2: Obiteljsko nasilje ispituje teoriju i praksu Crkve i društva

Cilj i sadržaj istraživanja: Obiteljska je zajednica oduvijek, premda ne uvijek s istim intenzitetom, u fokusu crkvenog promišljanja. To je bila na osobit način protekle godine (2015.), zahvaljujući dvjema biskupskim sinodama, raznim domaćim i međunarodnim simpozijima, publikacijama, empirijskim istraživanjima, mnoštvu literature koju je inicirao aktualni interes Crkve za tu važnu društvenu ustanovu. U izobilju obrađivanih tema, jedna tema kao da uvijek ostaje po strani. Riječ je o temi i problematici obiteljskog nasilja. Zašto je tomu tako, možemo samo naslućivati. Možda zato što je sama tema neugodna, zato što narušava našu sliku o obitelji, zato što ne znamo kako se s njom ophoditi? Ako se o njoj kojim slučajem i govori, svodi je se uglavnom, i to vrlo šturo, na samo jedan njezin oblik, na nasilje nad ženom u obitelji. Drugi oblici obiteljskog nasilja ostaju izvan fokusa i interesa većine, barem što se tiče crkvenih istražitelja i analitičara. U mraku se gube nasilni odnosi roditelja i djece, odnosi odrasle djece prema roditeljima i starijima, odnosi među braćom i sestrama. A svaki od spomenutih odnosa može biti prožet najrazličitijim oblicima nasilja.

Istraživanja i analize suvremenih obitelji, naime, jasno ukazuju na činjenicu da obitelj može biti i jest okvir najrazličitijih oblika nasilja što uostalom pokazuje i svakidašnje iskustvo. Upravo zato smatramo da se Crkva mora otvoreno i bez sustezanja suočiti s ovim neugodnim „trnom u tijelu“ obiteljske zajednice do koje

veoma drži i za koju kontinuirano skrbi. Jer, Crkva je jedna od rijetkih društvenih ustanova koja bi se mogla na vrlo učinkovit način ophoditi s obiteljskim nasiljem. Zato mora čuti, razumjeti i djelovati.

Crkva u tom smislu treba najprije shvatiti narav, kontekst i dinamiku fenomena obiteljskog nasilja, a potom intervenirati riječima i djelima gdje god postoje represivne koncepcije odgoja, tradicionalna vjerovanja u „bogomdanu“ dominaciju i subordinaciju, gdje postoje strukture, mehanizmi i ograničenja koja uzrokuju nasilje. Nedopustivo je da se nekada sve te anomalije pokušavaju opravdati, promicati ili ostvarivati na temelju religioznih uvjerenja. To su „idoli smrti“ koje je potrebno demaskirati. Kršćanstvo se ne smije nikada upotrijebiti za legitimizaciju ili toleranciju bilo kojega oblika kućnoga nasilja, a do takvog zaključaka trebalo bi dovesti upravo ovo istraživanje.

Kršćanska etika također igra vrlo važnu ulogu u eliminaciji zla koje pogađa obiteljsku zajednicu. Njezina bi se prvotna zadaća sastojala u uvođenju realne napetosti u obiteljski život između onoga „biti“ i „treba biti“. Ona prepoznaje činjenicu da su obiteljski odnosi opterećeni i prožeti nasiljem zbog raznoraznih razloga, ali istovremeno nastoji usmjeriti obiteljski život prema jednom idealu lišenom nasilja i pozvati članove obitelji na njegovo ostvarenje.

Fenomen obiteljskog nasilja istražiti će se iz teološke, etičke i pastoralne perspektive. Nakana je da se na jedno mjesto sakupe različite perspektive koje ispituju odnose između kršćanstva i različitih oblika obiteljskoga nasilja. U tom smislu istraživanje bi trebalo postati resurs svim, a osobito crkvenim ljudima koji se na bilo koji način bave ili su suočeni s tim problemom (teolozi, crkveni službenici, pastoralni djelatnici, obiteljski savjetnici i sl.).

Jedan od ciljeva istraživanja sastoji se i u stimuliranju rasprave o odnosu religije, posebno kršćanstva, etike i kućnoga nasilja, i na razini akademskih istraživanja i u domeni društvene i pastoralne prakse.

Očekivani doprinosi znanstvenog istraživanja:

- Prvotni doprinos istraživanja sastoji se u temeljitijem poznavanju i razumijevanju fenomena obiteljskog nasilja. Takvo teorijsko poznavanje, uz ona već postojeća, i teorijska i empirijska, bit će od velike koristi svima onima koji se konkretno i praktično ophode s počiniteljima i žrtvama obiteljskoga nasilja te oblikuju programe i predlažu strategije za njegovu prevenciju.

- Istraživanje nadalje stvara pretpostavke za objavljivanje znanstvenih radova, za organiziranje znanstvenih i stručnih simpozija te javnih rasprava, za sudjelovanje na domaćim i međunarodnim znanstvenim skupovima.

5.8. Strateško područje Katedre Pastoralne teologije

1: Teološko-pastoralna prosudba crkvenoga rada u suvremenim društveno-kulturnim okolnostima

Sve bitno što se događa u Crkvi (*natura intrinseca*) usmjereno je k spasenju, što je antropološki važno i nalazi svoj oslonac u trojstvenomu otajstvu. U tomu neiscrpnom vrelu upisan je polazišni oblik crkvenoga rada, koji očituje i ostvaruje Božji naum. Stoga se, Pastoralna teologija, kao interdisciplinarna znanost, iz temelja postavlja kao promišljanje o trojstvenomu otajstvu iz čije ljubavi proistječe sva stvarnost te se suočava s interpretacijom konkretne istine. Pastoralna je teologija usmjerena na istraživanje i prosudbu crkvenih i društveno-kulturnih okolnosti u kojima je kršćanska zajednica pozvana izgrađivati se i evangelizirati. Premda surađuje, ne samo s teološkim, nego i s drugim znanostima, ipak se ne zaustavlja na sociološkoj razini, nego stvarnost vrednuje u svjetlu vjere i evanđelja. Pastoralna se teologija suočava s temeljnim pitanjem: Kako novim naraštajima prenijeti vjeru i očuvati kršćanski identitet u doba postmodernizma, globalizacije i znanstveno-tehnološkoga napretka, a koji su pod utjecajem sekularizma i relativizma?

Katedra Pastoralne teologije u skladu sa spomenutim, a u duhu teološko-pastoralnoga načela Inkarnacije, nastoji se u stvarnim okolnostima (*hic et nunc*) suočiti s pastoralnim izazovima, dati pastoralne smjernice i potaknuti promjenu pastoralnoga mentaliteta. Vodeći se pravilom postupnosti i metodom evanđeoske prosudbe, nastoji raščlaniti, prosuditi i tumačiti društveno-kulturne i crkvene okolnosti u mjesnoj i općoj Crkvi te potaknuti sinodalno razmišljanje o pastoralnim izborima. Također se zauzima za donošenje prikladnih odluka i izradu pastoralnih programa te za njihovo posadašnjenje i verifikaciju.

Naslov tema: Istraživanje prikladnosti tradicionalnoga pastoralnoga u pluralnim društvenim okolnostima. Iskustvo vjere, odnos crkvenosti i sociološke religioznosti.

Sakramenti i karitas. Personalistička antropologija, brak i obitelj pred izazovima suvremene kulture. Preoblikovanje i umrežavanje pastoralna na župnoj i biskupijskoj razini. Uloga i poslanje vjernika laika i crkvenih pokreta u Crkvi i društvu. Nova evangelizacija i pozicioniranje društvenoga pastoralna te odnos pastoralne teologije, kulture, migracija i turizma.

Cilj i sadržaj istraživanja: Glavni je cilj istražiti kako i koliko vjernici osvještavaju važnost osobne zauzetosti u Crkvi i svjedočenje vjere u društvu te koliko su osposobljeni i spremni aktivno prenositi evanđeosku poruku i kršćanske vrednote na osobnoj i obiteljskoj, župnoj i društvenoj razini. Treba istražiti koliko su pod utjecajem neoliberalne i materijalističke ideologije te medijskih i znanstveno-tehnoloških trendova, jesu li zatvoreni u tradicionalne obredne i pastoralne okvire ili su otvoreni crkvenoj sinodalnosti, rastu zdrave duhovnosti i pastoralu u evangelizacijsko-misionarskomu duhu. Potom je bitno spoznati koliko članovi Crkve doživljavaju vjeru kao temelj i smjerokaz života, odnosno na kojoj je razini prepoznatljiv kršćanski identitet ili se olako prilagođuju svjetovnim oblicima ponašanja i povećava li se ili slabi kod suvremenoga naraštaja osjećaj za kršćanske vrednote.

Društveno-kulturne okolnosti su se, kako u Europi, tako i u Hrvatskoj bitno promijenile. Uveden je demokratski sustav koji je Crkvi omogućio prostor za pastoralni rad u raznim društveno-kulturnim područjima (mediji, sveučilišta, školstvo, vrtići, kultura...). Važno je istražiti koliko je Katolička Crkva stvarno i kvalitativno ostvarila taj *kairos* i što može u strateškoj perspektivi vrijednosno i praktično poboljšati. Također je bitno spoznati je li Crkva u pastoralu, u kontekstu novonastalih okolnosti, zadržala uobičajeni autoreferencijalni oblik pastoralna ili traži prikladnije pastoralne modele.

Očekivani rezultati znanstvenih istraživanja:

- Na temelju istraženih pokazatelja ustrajno raspoznavati „znakove vremena“, preoblikovati postojeći pastoralni rad, ponuditi nove smjernice i potaknuti izvedbu cjelovite pastoralne strategije, planova i programa.
- Rasvijetliti odgovornost Katoličke Crkve za navještaj vjere i produbljenje zajedništva i dijaloga u hrvatskomu društvu te re/pozicioniranje pastoralnoga rada i društvenoga pastoralna u duhu sinodalnosti, nove evangelizacije i misionarskoga poslanja.
- U saborskoj prizmi i u duhu kršćanske antropologije poticati svijest suodgovornosti i suradnje kod crkvenoga vodstva te aktualiziranje su/odgovornosti poslanja

vjernika laika u Crkvi i društvu.

- Produbljenje suradnje Katedre pastoralnoga bogoslovlja s drugim katedrama na Fakultetu i uključivanje drugih znanstvenih područja u njezin rad.

5.9. Strateško područje Katedre Liturgike

1: Sveta slika između umjetnosti i liturgije

Suvremeno religijsko-filozofijsko mišljenje iskazuje neskriven interes za fenomen „svetih slika“, odnosno, „slika u liturgiji“, njihovu umjetničku i duhovnu baštinu. Riječ je o različitim povijesno-kulturnim, hermeneutičkim i teološkim pristupima u kojima se ocrta nov način mišljenja slike iz „liturgijskog izvora“. Katedra Liturgike u sljedećem petogodišnjem razdoblju posvetit će se sustavnom istraživanju interpretacije svetih slika u filozofsko-teološkim i kulturološkim pristupima, kao i njezinu odnosu prema popularnoj vizualnoj kulturi. Zadaća je teološkog promišljanja kritičko ispitivanje otvorenosti mišljenja i interpretacija u odnosu prema liturgijskom iskustvu i prema kršćanskom navještaju kroz liturgijsku umjetnost.

Naslov tema: Sveta slika u interpretaciji modernih filozofa i teologa (M. Heidegger, J.-L. Marion, J.-L. Nancy, R. Guardini, O. Casel...). Svi radovi iz područja bit će napisani na stranim jezicima (talijanski i engleski) i objavljeni u inozemnim znanstvenim časopisima.

Cilj i sadržaj istraživanja: Glavni je sadržaj istraživanja analiza filozofsko-teološke hermeneutike svete slike u liturgiji. Proučiti izvore, načine i pristupe tumačenju slike te njezinu relevantnost za liturgijsku teologiju, predstavlja glavni cilj istraživanja.

Očekivani rezultati znanstvenih istraživanja:

- Na temelju istraženih pristupa rasvijetliti ulogu teološke estetike u sklopu liturgijske teologije.
- Poticati dijalog između liturgije, teologije i kulture u kontekstu prožetom novim interesom za umjetnost i općenito liturgijsku kulturu i baštinu.

2: Romano Guardini: *Duh liturgije* – sto godina poslije.

U povodu 100. obljetnice izdanja glasovite knjige *Duh liturgije*, njemačko-talijanskog filozofa i teologa Romana Guardinija i 50. obljetnice od njegove smrti, koja pada 2018. godine, istraživanje će se baviti pitanjem značenja i utjecaja Guardinijeva djela nekoć i danas. Riječ je o tome da se iznova razmotri Guardinijeva misao u kontekstu liturgijskog pokreta, te njezine moguće aktualizacije u sklopu suvremene liturgijske teologije.

Katedra Liturgike u povodu toga posvetit će svoje istraživanje mjestu i ulozi Romana Guardinija i njegova djela u liturgijskom pokretu i u liturgijskoj teologiji.

Naslov tema: Romano Guardini i *Duh liturgije* u kontekstu moderniteta; Utjecaj djela *Duh liturgije* na filozofe i teologe onoga doba; *Duh liturgije* u interpretaciji modernih teologa. Svi radovi iz područja bit će napisani na stranim jezicima (talijanski, engleski) i objavljeni u inozemnim znanstvenim časopisima. Namjera je također da se izda manja znanstvena monografija o liturgijskoj misli Romana Guardinija.

Cilj i sadržaj istraživanja: Istraživanje djela i uloge Romana Guardinija najprije treba početi od društveno-kulturnih i teološko-eklezijalnih okolnosti u Europi u prvoj polovici XX. stoljeća. Stoga će se istraživanje baviti odnosom između Guardinijeva djela i moderniteta, odnosno, „liturgijskim pitanjem“. Nadalje, cilj je istraživanja uvidjeti utjecaj Guardinijeva djela u teologiji nekoć i danas.

Očekivani rezultati znanstvenih istraživanja:

- Na temelju istraživanja rasvijetliti mjesto i ulogu Romana Guardinija i njegova djela *Duh liturgije* u liturgijskom pokretu i teologiji onoga doba.
- Rasvijetliti mjesto i ulogu Romana Guardinija i njegova djela *Duh liturgije* u liturgijskoj teologiji danas.

5.9.1 Planirani znanstveni projekt Katedre Liturgike

Izrada virtualnih 3D IDcard - „Crkve srednje Dalmacije“

Nositelj: izv. prof. dr. sc. Ivica Žižić (suradnja s Filozofskim fakultetom i Umjetničkom akademijom Sveučilišta u Splitu)

Razlog: Republika Hrvatska država je kojoj je turizam iznimno važna ekonomska i gospodarska grana. Tu je vrijednost turizma prepoznala i Vlada RH koja inzistira na

turizmu kao nacionalno važnom i strateškom resursu. Strateški dokument Vlade RH o razvoju turizma do 2020. godine inzistira na vjerskom turizmu kao jednom od 10 ključnih turističkih proizvoda koje treba razvijati. Činjenica što je vjerski turizam u RH u porastu i što postaje sve konkurentniji na svjetskom tržištu ne začuđuje kada se u obzir uzme broj od približno milijun i petsto tisuća hodočasnika koji posjete vjerska svetišta u RH. Samo svetište u Sinju i Vepricu godišnje posjeti oko 500 000 hodočasnika.

Na temelju strateških dokumenata o razvoju turizma Vlade RH i Splitsko-dalmatinske županije (SDŽ), smatramo opravdanim i važnim da Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Splitu, kao akademska, znanstvena i crkvena institucija doprinese ovim projektom daljnjem razvoju turističke ponude SDŽ-a u onom segmentu kulturnog i vjerskog turizma. Također smatramo sasvim opravdanim i veoma važnim povezati vjerski turizam i turizam baštine u jednu cjelinu, te osigurati lakšu primjenu novih tehnologija u turizmu što će pozitivno utjecati na kvalitetu i konkurentnost turističke ponude SDŽ-a.

Sadržaj i svrha: Svrha je ovog projekta osigurati sadržaj za ustanovljenje i rad Interpretacijskog centra „Crkve srednje Dalmacije“, što je kao strateški cilj navedeno u strategiji o razvoju turizma SDŽ-a, te ujedno pripremiti lokalitete za primjenu novih tehnologija u turizmu. Izravni rezultat ovog projekta bit će konceptualni, povijesni, umjetnički, kulturni i tematski sadržaj za izradu virtualnih 3D IDcard dvaju lokacija vjerskog turizma u SDŽ-u. Tehnologija za izradu virtualnih 3D IDcardova lokaliteta već postoji, a radi se o hrvatskom proizvodu koji je dobio prestižnu nagradu Ulysess za izvrsnost i inovacije u turizmu koju dodjeljuje Svjetska turistička organizacija. Riječ je o virtualnom 3D modelu turističkog vodiča u liku Jurja Dalmatinca koji se jednostavno kao aplikacija instalira na pametni telefon ili tablet, pa zatim vodi turiste po znamenitostima Šibenika. Ovaj projekt napraviti će sve potrebne predradnje da se isto napravi na četiri lokacije u SDŽ-u: katedrale u Splitu i kapele sv. Martina na Zlatnim vratima Dioklecijanove palače.

Ciljevi: Rezultati ovoga istraživačkog projekta jesu: strategija razvoja vjerskog turizma u Splitsko-dalmatinskoj županiji, zatim sadržaj (kontekstualni, povijesni, umjetnički i teološki) za izradu virtualnih 3D IDcardova dvaju lokacija vjerskog turizma u Splitsko-dalmatinskoj županiji, i to dvije lokacije u Dioklecijanovoj palači (katedrala sv. Duje i kapela sv. Martina na Zlatnim vratima). Također je konkretni rezultat ovog projekta

sadržaj i tematsko-kontekstualno osmišljavanje Interpretacijskog centra "Crkve srednje Dalmacije" što je jedan od strateških ciljeva koji je postavila strategija o razvoju turizma Splitsko-dalmatinske županije.

Održivost rezultata projekta zajamčena je samim time što je u Strategiji SDŽ-a definiran Interpretacijski centar "Crkve srednje Dalmacije", tako da će ovaj projekt doprinijeti izravnom ostvarenju tog cilja. Dostupnost novih tehnologija i njihova primjena u službi poboljšanja turističke ponude, drugi je razlog održivosti rezultata ovog projekta koji će osigurati polazišnu točku i sadržaj za razvoj virtualnih 3D IDcardova lokacija vjerskog turizma što je sasvim nova inovacija u svijetu turizma, a k tome je izvorno hrvatski proizvod koji će se tijekom ovog projekta promovirati. Rezultati ovog projekta doprinijet će boljoj kvaliteti i većoj konkurentnosti na svjetskom i europskom tržištu turističke ponude SDŽ-a.

Strategija za razvoj vjerskog turizma SDŽ-a imat će izravne posljedice na poboljšanje kvalitete turističke ponude i usluge što će dovesti do gospodarskog i ekonomskog razvoja cijele županije, a upotreba novih tehnologija pozicionirat će SDŽ na karti inovativnoga tehnološkog pristupa turizmu. Mladi istraživači nastavit će slične projekte koji će doprinijeti bogatijoj turističkoj ponudi.

Plan: Projekt se provodi u tri faze: 1. temeljno istraživanje koje će rezultirati strategijom razvoja vjerskog turizma i razvojem sadržaja za Interpretacijski centar "Crkve srednje Dalmacije"; 2. terensko istraživanje koje će razviti i pripremiti sadržaj za izradu virtualnih 3D; IDcard lokaliteta; 3. objava znanstvenih radova, brošura i zbornika o rezultatima projekta koji bi trebao trajati 15 mjeseci tijekom kojih će se konstantno raditi na vidljivosti projekta i rezultata istraživanja.

5.10. Strateško područje Katedre crkvene povijesti

1: Mjesto i uloga crkvene povijesti u Crkvi i društvu

Golem je doprinos Crkve kroz povijest u oblikovanju vjerskoga, kulturnog i nacionalnog identiteta hrvatskog naroda. Iz te činjenice proizlazi i važnost Crkvene povijesti koja se bavi proučavanjem crkvene prošlosti, njezina ustroja, raznih institucija i utjecaja na društvo. U sekularnom svijetu uloga Crkve došla je u određenu krizu, što smatram

velikim izazovom za povjesničare i teologe.

Katedra Crkvene povijesti u sljedećem petogodišnjem razdoblju posvetit će se sustavnom istraživanju pojedinih tema iz crkvene povijesti, osobito društveno relevantnih, kao što je doprinos crkve u čuvanju nacionalnog identiteta, njezin rad na razvoju kulture, znanosti i umjetnosti, te doprinos širenju ekumenizma, dijaloga, tolerancije, te boljeg i pravednijeg svijeta. Bit će riječi i o potencijalima koje Crkva ima u razvoju kulturnog i vjerskog turizma, što može biti od velike koristi u poticanju gospodarskog i duhovnog razvoja hrvatskog društva.

Naslov tema: Katedra crkvene povijesti uz već tradicijski zadane teme iz opće povijesti Crkve posebnu pozornost posvetit će temama iz nacionalne crkvene povijesti. Od brojnih tema izdvajamo samo neke važnije i aktualnije: Doprinos Crkve u pokršćavanju Hrvata, razvoj crkvenih institucija koje su utjecale na oblikovanje hrvatskog društva, odnos Crkve i svjetovne vlasti; Odnos Crkve prema ideologijama dvadesetog stoljeća, velikani crkve koji su dali svoj neizmjerni doprinos društvenom i kulturnom životu Crkve i društva. Jedna je od važnijih tema i promišljanje uloge Crkve u suvremenom društvu.

Cilj i sadržaj istraživanja: Cilj je istraživanja upoznavanje javnosti s ulogom i poslanjem Crkve u svijetu kroz povijest i danas, njezinim institucijama i njezinu doprinosu u oblikovanju vjerskog i nacionalnog identiteta. Drugi je cilj kritičko promišljanje suvremenih izazova za crkvu i društvo, te otvaranje novih područja suradnje s drugim narodima, pripadnicima drugih religija ali i nevjernicima i ateistima. Sadržaji istraživanja bit će vezani uz navedene teme i ciljeve i bit će u tom duhu i razrađeni.

Očekivani rezultati znanstvenih istraživanja:

- produbljivanje znanja i učvršćivanje pozicije Crkve u suvremenom društvu
- otvaranje zanemarivanih i manje ugodnih tema iz crkvene prošlosti
- doprinos poznavanju ideologija dvadesetog stoljeća i njihova pogubnog utjecaja na Crkvu i društvo
- korištenje vjerske i kulturne baštine u pokretanju gospodarstva
- širenje suradnje, dijaloga i tolerancije prema svima koji su otvorenog duha i spremni na poštovanje različitosti.

5.11. Strateško područje Katedre Kanonskoga prava

1: Kanonsko-pravna interpretacija crkvenih propisa i njihova primjena u Crkvi u suvremenim društvenim okolnostima

Crkveno pravo kao teološka disciplina u Katoličkoj Crkvi, u praksi oživotvoruje vjerske istine i teološke postavke koje su prerečene i prihvaćene na Drugom vatikanskom koncilu. Kao skup odredaba jedne vjerske zajednice, kanonsko pravo jamči očuvanje identiteta Crkve, ali istodobno jamči njezino ustrojstveno jedinstvo. Istodobno, kanonsko pravo odgaja pojedince u zajednici Crkve kako bi izbjegli pogibelj od pretjerane individualnosti i učinilo ih spremnim na služenje i suradnju. S druge strane, u odnosima opće i partikularne Crkve, kanonsko pravo pomaže premostiti opasnosti koje prijete iz centralizacije kao i iz partikularizma.

Kristovi vjernici Božji su narod koji je krštenjem pritjelovljen Kristu i tako su postali dionici njegove svećeničke, proročke i kraljevske službe, i kao takvi dužni su vršiti svoje poslanje koje im je Bog povjerio u Crkvi kako bi ga u svijetu ispunili. Osim toga Crkva je na ovom svijetu sazdana i uređena kao hijerarhijska zajednica u kojoj svoje vlastito mjesto imaju klerici i laici, a uz njih, u životu i svetosti Crkve na svojstven način sudjeluju redovnici i redovnice koji se posvećuju Bogu kroz javno prihvaćanje evanđeoskih savjeta. Odredbe kanonskog prava uređuju položaj, prava, dužnosti, međusobne odnose i sve druge pravne radnje koji se tiču tih skupina u Crkvi. I premda se pretežno kanonsko pravo bavi tumačenjem *Zakonika kanonskoga prava* i *Zakonika kanona istočnih crkva*, ipak zakonodavna vlast u Crkvi, kako ona vrhovna tako i ona partikularna, donose nove odredbe koje je potrebno ispravno tumačiti i bolje objasniti kako bi se mogle lakše i učinkovitije primijeniti na život crkvene zajednice.

Naslov tema: Ustroj Katoličke Crkve i pravni položaj klerika, laika, redovnika i redovnica u Crkvi. Tumačenjem pravnih odredaba o sakramentima, a posebno odredaba iz područja supstantivnoga ženidbenog prava. Tumačenjem pravnih propisa iz pojedinih dijelova redovničkog prava. Posebnosti i promjene koje su u procesno pravo donijeli dokumenti MP *Mitis Iudex Dominus Iesus* i MP *Mitis et misericors Iesus*, a koji se tiču sudskih postupaka o nevaljanosti ženidbe. Istraživanja odnosa Crkve i države u Republici Hrvatskoj. Uspoređivanje i tumačenje glavnih razlika između *Zakonika kanonskoga prava* kao zakonika latinske Crkve, i odredba *Zakonika kanona istočnih crkva* kao zakonika crkava istočnih obreda.

Cilj i sadržaj istraživanja: Glavni je cilj istraživanja osvijetlati uzajamnu vezu između

vjerskih istina i discipline Crkve kako bi svi krštenici uvidjeli važnost kanonskih propisa. Kanonski propisi nisu sami sebi svrhom, nego su izraz nastojanja crkvene vlasti kojima ona želi olakšati spasenje svih. U tom smislu u *Zakoniku kanonskoga prava* jasno se želi reći da je '*salus animarum*' najvažniji zakon u Crkvi ('*suprema lex*', kan. 1752). Osim toga cilj je istraživanja da se pokaže važnost kanonske pravednosti kojom treba primjenjivati crkvene odredbe u Crkvi. I na kraju potrebno je istaknuti da se Crkva zalaže za ljudska prava u najpozitivnijem smislu te riječi, ali također ne zanemaruje ni prava skupina vjernika i pravnih osoba kako bi mogle na zakonit način izvršiti svoje poslanje u Crkvi i društvu.

Očekivani rezultati znanstvenih istraživanja:

- Pokazati da kanonsko-pravne odredbe imaju svoj duboki smisao ako se shvate kao sredstva kojima se usklađuju prava i dužnosti svih pojedinaca, pravnih osoba i skupina u Crkvi.
- Pružiti pomoć onima koji upravljaju vjericima i koji imaju sudsku vlast da ispravno primjenjuju crkvene zakone u praksi.
- Poticati svijest klerika, laika, redovnika i redovnica da svatko od njih ima svoje nenarušivo ljudsko dostojanstvo, a također prava i obveze u Crkvi koje su dužni vršiti i na njima inzistirati.
- Protumačiti smisao i značenje temeljnih međunarodnih ugovora između Crkve i države te partikularnih podugovornih pravnih akata koji se tiču prava Katoličke Crkve u Republici Hrvatskoj kao i prava njezinih fizičkih i pravnih osoba.

5.12. Strateško područje Katedre Religiozne pedagogije i katehetike

1: Izazov odgoja u vjeri u današnjem društvu

Katedra Religiozne pedagogije i katehetike već dulji niz godina njeguje međunarodnu suradnju koju će intenzivirati preko zajedničkog istraživanja na temu Izazova odgoja u vjeri u današnjem društvu, te preko cjeloživotnog obrazovanja istražujući temu kršćanske geštalt pedagogije i interakcije usmjerene na temu prema Ruth C. Cohn. Budući da o kvaliteti vjeronaučne nastave u školama i o teološkom poučavanju na visokim učilištima vrlo rijetko istražuje, katedra će ovim radom na više razina (znanstvenoj i stručnoj, metodičko-didaktičkoj i izvedbenoj) direktno utjecati na povećanje kvalitete i njezine komunikativnosti.

Ciljevi: Kroz dvadeset pet godina vjeronauka u RH gotovo da nema istraživanja o profilu vjeroučitelja te njegovu društvenom angažmanu, socijalnim i društvenim kompetencijama i njegovu sudjelovanju u promicanju civilnog društva te njegovanju međureligijskog dijaloga. Cilj je istražiti i ispitati socijalne i društvene kompetencije vjeroučitelja u odnosu na promicanje civilnog društva te na njegovanje međureligijskog dijaloga. Katedra će istražiti, upoznati profil vjeroučitelja u SMNB, njegovo obrazovanje (inicijalno, cjeloživotno, informatičko, pedagoško, društveno), njegov društveni angažman u političkim strankama, udrugama, građanskim inicijativama, kulturnim i drugim udrugama koje promiču lokalnu zajednicu i njeguju međureligijski dijalog.

Očekivani su doprinosi sljedeći:

- unaprjeđenje socijalnih i društvenih kompetencija vjeroučitelja
- poboljšanje kvalitete nastave na visokim učilištima i školama
- pridonošenje intenzivnijem društvenom angažmanu vjeroučitelja i njihovoj prepoznatljivosti u odgoju za mir, solidarnost i međusobno poštovanje i prihvaćanje različitih
- obogaćivanje ponude cjeloživotnog učenja.

Fakultetsko vijeće usvojilo je 16. ožujka 2016. Strateški program znanstvenog istraživanja (2015.-2020.) na 6. redovitoj sjednici FV pod točkom 5.
--